

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflava ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflava ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din, Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Srbski kmetovalci na obisku pri Slovencih

Ze drugi teden se nahaja na poučnem potovanju po državi večja skupina srbskih kmetovalcev iz Bivolja, vasi pri Kruševcu v Sumadiji. Srbski kmetovalci so pod vodstvom svečenika g. Hranislava Tomića, ki je z bivoljskim omladinskim prosvetnim društvom «Svetlost» organiziral to potovanje, prispeli v petek tudi v Ljubljano, kjer so jih na kolodvoru pričakali zastopnik banskega kmetijskega oddelka Podgornik, zastopnik mesta Ljubljane g. dr. Fux, zastopnik banskega prosvetnega oddelka g. Ribičič in uradnik Kmetijske družbe g. Kafol, ki so goste sprejeli s pristržnimi dobrodošlicami. Kljub temu, da občinstvo ni bilo točno obveščeno o prihodu srbskih kmetovalcev, se je vendar zbralo na kolodvoru precej ljudi, ki so čvrste in postavne srbske brate, oblečene v lepo narodno nošo, prijazno pozdravljali.

V Ljubljani so si izletniki istega in naslednjega dne ogledali številne posebnosti, zlasti pa gospodarske ustanove, predvsem one, ki se nanašajo na kmetijstvo, za kar so pokazali največje zanimanje. Posetili so med drugim Grad, Osrednjo mlekarino, mestno klavnico in muzej. V soboto so se odpeljali na Vrhniko, kjer jim je na kolodvoru želez dobrodošlico župan g. dr. Marolt, nakar jim je dekan g. Kette pojasnil zgodovinski in gospodarski pomen Vrhnike. Ogledali so si najprej hleve posestnika Ivana Oblaka, kjer so občudovali lepo govejo živino montafonske in simentalke pasme. Za tem so krenili na parno žago in opekarno g. Josipa Jelovška, ki jim je drage volje razkazal vse obratovanje. Nad vse pristržen sprejem so doživeli na vrhniški osnovni šoli, kjer jih je namestnik šolskega upravitelja učitelj g. Pavletič pričakal s šolarji in šolaricami. Po iskrenem pozdravu g. Pavletiča so otroci obisipali goste s pomladnim cvetjem in poklonili vsakemu gostu izbran šopek iz zvončkov, tulipanov, trobentic, vijolic in smrekovih vejic. Gostje so si z zanimanjem ogledali šolo, nakar je harmonikar Čirković pred šolo zaigral srbsko kolo. Po plesu je sledil obisk moderno urejene vrhniške mlekarne, kjer jih je pred vhodom pozdravil g. Fran Tršar. Na zakuski, ki je bila prirejena gostom, se je predsednik društva «Svetlost» Zivota Mitič z izbranimi besedami zahvalil za gostoljubje s poudarkom, da je bila že dolgo njihova iskrena želja, spoznati tepo in napredujočo Slovenijo.

Z Vrhnike so se vrnilo srbski kmetovalci v Ljubljano, kjer so prenočili ter se v nedeljo odpeljali proti Bledu, ogledat si gorenske lepote in gospodarske naprave. Ustavili so se najprej v Podhoma, kjer sta jih pozdravila v imenu občine posestnik g. Jakob Jan in v imenu šole upravitelj g. Razinger. Na pozdrave je odgovarjal svečenik prota g. Tomić, ki je omenjal, da so srbski kmetovalci prišli med Slovence, da vidijo Bled, poletno presolico Nj. Vel. kralja, in da si ogledajo, kako je organizirano združništvo in sploh gospodarstvo slovenskih kmetov. V Podhoma so posetili najprej Mlekarski dom, nato so si ogledali ustroj kmetijskega gospodarstva pri posestniku g. Jakobu Janu in žreba pinegavca posestnika g. Dežmana.

Iz Podhoma so se podali preko polja na Bled. Na odprtem polju se je nudil izletnikom lep pogled na visoke Karavanke. Popraševali so tudi po Triglavu, ki se zaradi gostih oblakov ni videl. Opoldne so bili pred župno cerkvijo, od koder so korakali proti Zaki in kraljevemu dvoru Svoboru. Upravitelj dvorca g. Decortl jim je razkazal vso okolico. Okoli dvorca baš sedaj popravljajo nasade, za katere je iz Beograda prispelo šest vagonov rodovitne črne prsti. Na Mlinem pri Petranu je pričakovala goste godba gasilskega društva, ki jim je v pozdrav zaigrala slovenske pesmi. V sprevedu so gostje nato odkorakali proti hotelu Toplice, kjer jim je g. Molnar priredil obed, po katerem je z lepim nagovorom v imenu občine pozdravil goste blejski župan gospod Fran Rus. Pevski odsek blejskega Sokola jim je zapel «U boj», nato pa se je toplo zahvalil za sprejem predsednik «Svetlosti» go. p. Zivota Mitič, češ: «Srečni smo, da nas je poš dovedla na ta lepi, mirni Bled. Prepričali smo se o lepoti Bleda in zato kličemo: Živela Slovenija! Živel Bled!»

Pevski zbor mladih kmetovalcev je nato prav lepo zapel «Kosovo nam svadju dalo...» Med petjem srbskih in slovenskih pesmi se je razvila prav pristržna zabava in ko je nehala zunaj deževati ter je bila gladina Blejskega jezera zopet

mirna, so zasedli izletniki čolne ter se odpeljali na otok.

Zvečer so se vrnili v Ljubljano ter vzlic naporom celega dneva sveži in neutrujeni priredili v Delavski zbornici pevski koncert, katerega so posetili tudi ban g. inž. Serbec, podban g. doktor Pirkmajer, general gosp. Popović, župan g. dr. Puc in drugi. Po koncertu je bila v dvorani slavnostna večerja, pri kateri je bilo izrečenih več lepih napitnic.

V ponedeljek so se dragi gostje poslovili od Ljubljane in odpotovali na Dolenjsko, v Novo mesto. Na novomeškem kolodvoru jih je pričakala s precejšnjim številom občinstva godba tamošnjega Godbenega društva in so jih pozdravili ekonom g. Malásek, župan g. dr. Režek, gimnazijski ravnatelj gosp. Maselj in šolski upravitelj g. Skebe. Za iskrene pozdrave se je zahvalil vodja izletnikov svečenik g. Tomić. Novo mesto je bilo v počaščenje gostov okrašeno z zastavami. Med drugim so si Sumadijci tukaj ogledali kmetijsko šolo na Grmu, ki jih je izredno zanimala. Na Grmu je bil gostom prirejen banket, med katerim so se dali srbski kmetovalci v krogu domačinov fotografirati.

Zvečer v ponedeljek so se dragi gostje odpeljali proti Karlovcu ter zapustili slovensko ozemlje, o katerem so gotovo odnesli s seboj najlepše vtise. Nedvomno je tudi ta izlet lep prispevek k napredovanju medsebojnega spoštovanja in sporazumevanja Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Neupravičenost prekomerne carinske zaščite naše industrije

Predavanje profesorja Postića za odpravo prevelike zaščitne carine za industrijo, o katerem smo že pisali v «Domovini», je vzbudilo veliko pozornost pri vseh prizadetih. Češkoslovaška kmetijska akademija je nedavno povabila profesorja Postića na predavanje, ki ga je imel te dni v Pragi pred tisoči zastopnikov gospodarskih ustanov iz vse Češkoslovaške. Le-ti so pod težo neizpodbitnih dokazov morali priznati, da je klic našega strokovnjaka po odpravi prekomerne carinske zaščite industrije v polni meri upravičen in da bi bila ta odprava glavno zdravilo za izboljšanje gospodarske krize evropskih kmetijskih držav.

Oglasili so se seveda tudi zagovorniki industrije, ki skušajo izpodbiti trditve in izvajanja profesorja Postića. Pri nas so se lotili z vso vnemo te nevhvaležne naloge. Baš te dni smo čitali neko tako razpravo. Dotični pisec upravičeno trdi, da je naše kmetijstvo silno zaostalo napram napredku sosedov (na primer Avstrije), saj so našega kmeta neke bivše politične stranke gonile čelo desetletje na volišče s praznimi obljubami skorajšnjega kmetijskega raja v naši državi. Res mnogo smo kmetski zamudili. Medtem pa industrija ni čakala s prekrižanimi rokami, temveč si je znala pridobiti v naši državi tako zaščito, da se v industriji vloženi denar najbolje obrestuje. Prišli smo tako daleč, da se ogromno kmetskega združnega denarja nalaga s pomočjo združnih organizacij, ki pri tem služijo lepe milijone, v industrijska podjetja, ki prav zaradi carinske zaščite iz kmetskega denarja kujejo v kmetovo škodo

zopet velike milijone.

Nič bi ne imel kmet proti temu, saj pač vsakdo skuša svoj denar čimbolje naložiti. Razmere pa so nanesle drugače. Dočim je bil prvotni namen zaščitnih carin hvale vreden, saj je ta zaščita preprečevala odtok našega denarja v inozemstvo za tuje blago in je dajala zaslužka domačemu delavstvu, so odstranile zaščitne carine vsako nevarnost konkurence tujih industrij domačim izdelkom.

Osvobojena tuje konkurence je izrabila industrija svoj varen položaj za brezobzirno večanje dobička, in to na škodo kakovosti svojih proizvodov. Kakor prisihi hudoben hlapec svojega gospodarja sredi najhujšega poletnega dela, ko so delovne moči pičle, k raznim ugodnostim in postane na ta način hlapec začasno gospod svojega gospodarja, tako je postala tudi naša industrija gospodar v kmetijski državi.

Naj navedemo dokaze, kolikor naš pičli prostor dopušča. Naše pivovarstvo ne uporablja razen vode skoro nikdar domačih sirovin in torej našemu kmetijstvu ne da zaslužiti. Ima visoko zaščitno carino (20 Din za liter uvoženega piva) in cena našemu pivu je za enkrat večja kakor je svetovna cena, ker ni konkurence. Baš zaradi pomanjkanja konkurence je to drago pivo po vrhu tega še znatno slabše kakor so ostala evropska piva. Zle posledice tega občuti ne le domači pivci, nego tudi naš mladi tujski promet. Spričo tega dejstva domači konzumi drugih škod-

ljivejših alkoholnih pijač strahotno rase in z njim rasejo v nedogled zločini in bolezni.

Podobno kakor za pivovarništvo velja tudi za mnoge druge industrije. Zakaj pa se čisto branijo naši zdravniki nekaterih domačih izdelkov? Zato, ker so ti pri isti ceni dosti slabši v učinku. Pomanjkanje konkurence je tudi v tem primeru privedlo do poslabšanja kakovosti.

Naša industrija se kaj rada izgovarja pri nizkih cenah inozemskih izdelkov na tako zvani dumping. Kaj pa je dumping? Dumping je prodaja blaga pod izdelovalno ceno z edinim namenom, da bi se tako uničil tekmeč. Grda reč je dumping, vendar pa nihče ne more zahtevati, da mi zaradi nevarnosti dumpinga podpiramo domačo nesolidno industrijo. Zaščititi se lahko samo boljše ali vsaj enakovredno blago proti poplavi slabšega. Zaščita slabega blaga proti dobremu je pa nenaraven in vsemu gospodarstvu škodljiv

pojavn. Kakovost blaga naj bo temeljna podlaga za ceno, za uspeh ali neuspeh, ne pa umetna carinska zaščita.

A četudi bi bili izdelki naše industrije v kakovosti enaki inozemskim, je carinska zaščita v pretežno kmetijski državi, ki je nujno navezana na izvoz svojih poljskih pridelkov, dvomljiv gospodarski činitelj. Meddržavna trgovina sloni na geslu: Daj, če hočeš, da dobiš! Če hočemo mi naše pridelke izvažati tja, kjer jim jih manjka, moramo gledati, da uvažamo od tam njihove izdelke. Kaj bi nam koristilo, če bi krila vse naše potrebe domača industrija? Če ne bomo kupovali drugod industrijskih izdelkov, zaprejo vse industrijske države svoje meje našim kmetijskim pridelkom. Ko pa kmet ne bo mogel prodati svojih pridelkov, mora propasti z njim tudi prav zaradi carinske zaščite vsa umetno hranjena industrija.

O detomoru, zapeljevanju k samomoru . . .

Modernejše določbe jugoslovenskega kazenskega prava — Milejše kazni

Pretekli teden smo si ogledali kazniva dejanja zoper življenje in telo, v kolikor gre za naklepno storjeno usmrtno, izvzemši detomor. Zato danes nekaj o tem, kar običajno razumemo pod pojmom detomor, in še o nekaterih drugih določbah.

Določila, ki prihajajo tukaj v poštev, pravijo: **Mati, ki usmrti svojega otroka za poroda ali neposredno po porodu ali dokler traja ona motnja, ki jo povzroča pri porodnici porod, se kaznuje, če je otrok zakonski, s strogim zaporom, če pa je nezakonski, z zaporom. V posebno lahkih primerih sme sodišče omiliti kazen po svobodni oceni.**

Z ozirom na kaznovanje pri detomoru se jugoslovenski kazenski zakonik v mnogem razlikuje od starega avstrijskega. Po starem je bila namreč detomorilka zaradi hudodelstva obsojena na ječo, dočim ji preti novi zakonik, kakor je gori navedeno, s strogim ali navadnim zaporom, v obeh primerih od sedmih dni do petih let. Novo pravo torej upošteva težak duševni položaj matere neposredno po porodu in se smatra to stanje porodnice kot tako zelo olajšujoča okolnost

pri presojanju krivde obtoženke, da je po jugoslovenskem zakoniku detomor **le prestopok**. Poskus detomora pa sploh ni več kazniv. Če pa bi kdo porodnico nasnoval do detomora, je ta nasnovalatelj odgovoren in kaznovan tako; kakor bi nasnoval k prvi naklepni usmrtitvi kakšne druge ne novorojene osebe. In to celo tedaj, če bi bila obtoženka, ki je dejansko usmrtila novorojeno dete, oproščena.

Tudi glede odprave človeškega plodu določa jugoslovenski kazenski zakonik mnogo lažje kazni kot bivši avstrijski. To pa se more reči le glede prizadete matere, dočim so kazni mnogo strožje za druge osebe, ki omogočajo odpravo plodu. Tako se **noseča žena, ki sama odpravi svoj plod ali dopusti drugemu, da ji to stori, kaznuje z zaporom od sedmih dni do treh let. V posebno lahkih primerih sme sodišče omiliti kazen po svobodni oceni, nezakonsko mater pa, če je sama odpravila plod, tudi oprostiti vsake kazni.**

Kdor dá noseči ženi na njeno zahtevo ali z njenim pristankom sredstvo ali stori, da plod odpravi, se kaznuje s strogim zaporom od sedmih dni do petih let, torej mnogo strožje nego sama

mat. To kaznivo dejanje je potemtakem **prestopok** in poskus ni kazniv.

Če to stori zdravnik, lekarnar, babica ali kdo, ki vrši to za nagrado, se kaznuje **z robijo do petih let**. Tu gre, kakor vidimo, za zločinstvo in se kaznuje tudi poskus.

Zdravnik ali babica se kaznujeta z zaporom do enega leta tudi, če že započeto odpravljanje ploda **dovrši** ter o tem **ne obvesti pristojnega oblastva** v treh dneh. Iz tega določila je razvidno, da je zdravniku ali babici dovoljeno, da **dovrši** odpravljanje telesnega plodu, ki ga je kdo drugi pričel, toda mora to svoje dejanje zdravnik ali babica javiti pristojnemu oblastvu v treh dneh.

Zakon predvideva tudi primer, da nekdo dá noseči ženi sredstvo za odpravo plodu ali pa ga sam uporabi proti njej **brez njene volje**. Če gre po tem plod res od nje, se ima ona oseba kaznovati **z robijo do petih let**. Če pa žena pri tem umre, se kaznuje storilec **z robijo od najmanj petih let do dvajsetih let**.

Kaznovati pa ni zdravnika, ki pravilno povzroči noseči ženi ob predhodni prijavi oblastvu po zdravniškem komisijskem mnenju prekinitve nosečnosti ali odpravi plod, da ji reši življenje ali odvrne neizogibno nevarnost za njeno zdravje, če to na noben drug način ni mogoče.

Kdor zavede koga do samomora ali mu pomaga izvršiti samomor, se kaznuje, če se samomor izvrši, s strogim zaporom, če pa ostane pri poskusu, z zaporom. Tudi tu so uzakonjene mnogo lažje določbe. Po starem so bile v tem primeru dosti strožje kazni, ker so se smatrala ta kazniva dejanja za hudodelstvo umora. Kdor uporabi pri tem samomoru zoper zavedenca nevarna ali jako težka predstavljajna, da bi ga zavedel do samomora, se kaznuje **z robijo do desetih let**. Če pa je bil zavedenec v stanju nevravnostnosti, če je bil otrok ali mlajši mladoletnik, se kaznuje oni, ki zavede do samomora, prav tako, kot bi bil sam izvršil **namerno usmrtitev**.

Kdor **spravi drugega v smrtno nevarnost**, pa ga zapusti brez pomoči, se kaznuje s strogim zaporom. Če izgubi oni, ki je bil spravljen v tako nevarnost, zaradi tega življenje ali je težko poškodovan ali se mu s tem zdravje trajno okvari, se kaznuje storilec **z robijo do desetih let**.

GUSTAV STRNIŠA:

Francozi in rokovnjači

(Dalje.)

«A tako? Da bi te zibal, praviš? Kaj takega pa še svoj živ dan nisem doživel. Zdaj naj pa star Kranjec Francoza ziblje! Pa te bom, saj mi ponuja dobro nagrado. Le čakaj! Še na panovo končnico te naslikam, tako da ti bodo noge iz zibelke visele!» je odvrnil Kožar in mignil Francozu, naj se spravi v zibelko.

Francoz se je vlegel v zibel. Kakor veliko debelo dete je bil v zibki. Njegovo mlado polno lice se je zadržljivo smejalo, ko je Kožar pognal zibelko.

Francoz je pa zadovoljno gledal kvišku. Mislil je na svojo daljno domovino. V duhu se je znašel med svojimi pariškimi prijatelji, ki jim pripoveduje svoje zanimive doživljaje in jim opisuje sivega prijaznega Kranjca, ki sedi poleg njega in ga ziblje v novi rožasti zibelki kakor malo dete.

Kožar je pa mirno sedel na stolu, si prižgal pipo in enakomerno poganjal z nogo svojo zibel:

«Vidiš, vidiš! Nisem mislil, da jo bova midva naprej poskusila, če je dobro narejena. Pa je prav dobra! In srečo bo imel, kdor bo v nji ležal, saj je meni že danes prinesla svetli cekin.»

Kožar je mirno zibal in čakal, da se bo Francoz naveličal. Renard je pa baš preteklo noč malo spal. Zdaj se je tu na čistem zraku v zibelki počutil tako dobro, da je zaprl oči in kmalu sladko zasanjal.

Starec se je naveličal zibanja. Noge je imel težke in utrudil se je.

«Čemu se pa mučim z nogami?» se je vprašal starec in privezal k zibelki motvoz.

Potegnil je motvoz in odnehal. Pa je šlo. Od samega zadovoljstva si je mel roke.

Mahoma pa je nekaj zaropotalo. Vrv je prekrepko potegnil. Zibelka je izgubila ravnotežje. Prekucnila se je. Francoz se je znašel na tleh in debelo bulil okoli sebe.

«Kar prebodel me bo!» se je prestrašil Kožar. Začel se je opravičevati, da tega ni nalašč storil, temveč po nesreči. Ko je pa sprevidel, da ga vojak ne razume in se samo smeje, se je poredno zarezal in dejal:

«Veste, gospod Francoz, vsaka pesem je samo en čas lepa, ali ne?»

Francoz je skočil kvišku, se pretegnil in si pomel oči.

Starec ga je vprašaje gledal. Vojak se mu je prijazno nasmehnil. Potrepljal je starca po rami in odšel.

Ko je korakal Renard čez kranjsko polje, je naletel na svojega mrtvega tovariša. Prestrašil se je. Sklonil se je k njemu in ga skušal spraviti k zavesti. Opazil je, da ni več življenja v njem. Hitel je proti Kranju. Ko so proti jutru prihitali vojakovi po svojega tovariša, ga niso nikjer več našli. Kmetje so se zbal, da bi ne imeli kakih sitnosti in potov, pa so ga kar sami zagrebli.

In tako počiva francoski vojak sredi kranjskega polja. Mladenič pač ni nikoli mislil, da bo imel tukaj svoj grob. Lep je njegov grob in prostran. Tiho šepeta nad njim žito, ki poganja iz njega novo življenje. V daljavi pa gledajo nanj naši stari snežniki kakor blesteči naravni nagrobniki, kakršnih še nima niti slavna pariška grob-

nica Pantheon, ki hrani same slavne može v svojem krilu.

Stari očanci pa še danes pripovedujejo o dveh Francozih, kakor so jim pravili njihovi dedi. Eden je bil ubit in leži pokopan na kranjskem polju, drugega je pa Kranjec zibal.

Najbolj so ohranile spomin na debelega Renarda končnice naših panjev. Sivi Kranjec sedi v irhastih hlačah pred pisano zibelko in ziblje debelega Francoza. Tudi besede: «Vsaka pesem je le nekaj časa lepa, je rekel Kranjec, ki je Francoza zibal», so prešle v naš narodni pregovor.

Rokovnjaške babe.

Dondež in njegovi tovariši so napadli nekega večera na državni cesti pijanega voznika Ahaca. Mož se je zakesnil v neki gostilni in konj je vlekel spečega počasi proti Cerkljam.

Poleg Ahaca je počival velik sod vina, ki se je počasi majal na vozu in se zadeval ob voznika ter ga dramil.

Mahoma je konj obstal, sod se tudi ni več zibal in Ahac se je vzbudil sredi ceste ter si pomel oči.

Okoli voza so se drenjali črni možje in skušali prevaliti sod na cesto.

«Ježeš! Kaj pa počenjate, hudobe salamske? Ali ni škoda vinčka? Sod se bo razbil, vince bo pa steklo po cesti in jo napojilo, čeprav je tako slaba, da še poštenega blata ni vredna», je vzdihoval voznik in žalostno gledal divjake. Takoj je vedel, s kom ima opravka, zato se je udal v svojo usodo. Mahoma se je pa spomnil:

«Če me že morate oropati, pa dajte vaše posode! Napolnimo jih in pojdite v božjem imenu! Vino sicer res ni moje, ampak škoda ga je! Ali

Kdor zapusti onemoglo osebo, ki mu je zapupana ali za katero je sicer dolžan skrbeti (starši, pazniki v zavodih za umobolne, čuvarji težko pohabljenih oseb in podobni), ali jo pusti brez pomoči v razmerah, ki so nevarne življenju ali zdravju, se kaznuje z robijo do petih let. Če bi zapuščen oseba zbog tega izgubila življenje ali bi bila težko poškodovana ali bi se ji s tem

zdravje trajno okvarilo, se kaznuje storilec z robijo do petnajstih let.

Vse dosedaj navedene kazni veljajo za naklepna dejanja. Kadar pa gre za malomarno dejanje zoper življenje in telo, so določene mnogo milejše kazni in se šteje kaznivo dejanje vedno za prestopok. (Nadaljevanje prihodnji teden.)

Pri spovedi.

Starček pride k spovedi: «Častiti oče, rad bi si olajšal vest. Peljal sem tujega gospoda čez jezero in ker se nisva mogla pogoditi za ceno, sem ga mahnil z veslom po glavi, da se je zvrnil v vodo. Ker tega moža že štirideset let nisem več videl, niti o njem ničesar slišal, pač mislim, da se mu je utegnulo kaj pripetiti.»

Nove smeri izdelovanja brezalkoholnih pijač

Brezalkoholne pijače naj se izdelujejo le iz sadja in grozdja

Dočim je lanska huda zima silno udarila vso evropsko sadjarstvo, nismo pri nas utrpeli večje škode. Kljub pomanjkanju sadja na evropskem trgu smo vendar komaj prodali naš prvovrstni pridelek, in še to po prav nizkih cenah. Slabše blago so na Štajerskem, kakor običajno, predelali v tolkec (sadjevec), na Kranjskem pa, kjer sadjevec bolj malo poznajo, so tako blago deloma doma porabili za hrano in žganje, deloma ga pokrmili svinjam, mnogo ga je pa segnilo.

Drugod pokupijo tako blago proizvajalec brezalkoholnih pijač, pri nas pa komaj po imenu poznamo brezalkoholne sadne in grozdne pijače. Vsi vemo, da je vino iz šmarnice hud strup za naše telo. Vemo tudi, da bo težko vinogradnikom šmarničarjem opustiti edini vir dohodkov in čakati dolga leta, ko bo novozasajeni vinograd dal pridelke. Brez vse škode pa je mogoče napraviti iz šmarničnega grozdja najboljšo brezalkoholno pijačo.

Vidimo sicer, da uporaba brezalkoholnih pijač stalno rase, toda le umetnih. Pogosto smo že pisali o neznatni hranilni vrednosti teh umetnih brezalkoholnih proizvodov. Sedaj se je oglašil o tem predmetu strokovnjak. Znani kemik dr. Bubanovič, vseučiliški profesor v Zagrebu, piše, da je kemično preiskal vse brezaikoholne pijače, ki se proizvajajo in uživajo v Jugoslaviji. Prišel je do naslednjih zaključkov: Niti ena teh pijač ni iz naravnih sirovin, kakor sicer trdijo proizvajalci v zgovorni reklami. Vse te pijače imajo kisel priokus, ki prihaja od ogljikove in mlečne kisline. V njih je komaj pet do šest odstotkov sladkorja, in to ne sadnega ali grozdnega, temveč navadnega, kar kaže jasno, da so

te pijače izdelane le iz navadnega sladkorja. V nekaterih je sladki okus povečan celo z malovrednim saharinom. V nobenem proizvodu pa ni ne beljakovin, ne vitaminov ali drugih važnih hranilnih vrednot. Glavna sestavina teh brezalkoholnih pijač so ogljikova kislina, malo mlečne kisline in malo sladkorja. Ker nimajo te pijače nikakih rudninskih snovi, so celo manj vredne kakor naravne slatine.

Vse drugače je z naravnimi brezalkoholnimi pijačami. Te niso le pijače za žejo, temveč imajo brez škodljivega alkohola bogato vsebino najpotrebnejših hranil (sladkorja, beljakovin, rudninskih snovi, vitaminov itd.), in to v lahko prebavni obliki. Dr. Bubanovič zahteva, da bi morale biti v naši na sadju tako obilujoči državi vse brezalkoholne pijače izdelane iz sadja (grozdja), kakor to delajo v Švici in na Svedskem.

Nekaj se sicer tudi pri nas prodaja takih izdelkov, na primer pasteriziran jabolčnik, ki mu primešajo v svrhu rezkega okusa malo limonove kisline. Čujemo, da se pripravljajo slovenska sodavičarska podjetja na to, da preurede svoje obrate v tem pravcu, kar bi bil vsekakor velik napredk na polju množenja zdrave ljudske hrane. Zraven tega pa bi pomenilo to tudi gospodarsko olajšanje naših vinogradnikov in sadjerejcev.

Menica.

Postopača Toneta je vprašal prijatelj, kaj je menica. Tedaj vzame postopač Tone iz žepa prazno menico in pravi: «Glej, ta papir je vreden pet dinarjev. Toliko stane v prodajalni. Če pa se nanj podpišem, je — brez vsake vrednosti.»

mislite, da se ga jaz branim? Smili se mi, le smili se mi, ker je škoda vsake kapljice, saj človeku vedno prav pride!»

Rokovnjači so se rezali. Nekdo je pristopil in odbil čep, drugi je prihitel s cevjo, ki so jo ukrali nekje v Kranju in so jo imeli vedno, kadar so šli po krčmah vino krast.

Že je teklo vino v posode. Rokovnjači so se zadovoljno hahljali.

Ko so natočili posode, se je zadrhl Ahac:

«A tako? Sami ste naložili vino, meni ga pa še za en požirek ne privoščite!»

Dondež se je nasmehnil in mu ponudil čutaro.

Akac jo je nastavil na usta in pil, da jo je skoro izpraznil. Dondež je natočil drugo.

Ahac je postal dobre volje. Iz žepa je vzel klobaso in kosec kruha ter se pričel zadovoljno mastiti.

Rokovnjači so se odpravljali.

«Pa povej tistemu tvojemu gospodarju, naj zdaj nikar ne pritaka preveč vode v vino, ker smo mu ga že mi precej odtočili, sicer bo prodajal samo vodo», je zavpil za voznikom Mihec in se postavil pred konje.

«Ogni se žaba!» je kriknil voznik nad malim možem.

«Kaj, žaba? Kdo žaba? Jaz žaba? Kaj? Ali ste slišali tovariši, da sem žaba? Pozivljam vas za pričo. Ta človek mi je rekel žaba; kaznovati ga moram.»

Dondež je odvrnil:

«Kar sama se pomenita. Meni je voznik prav všeč. Piti zna kakor žolna, pogumen je pa tudi. Če bi ga ti sam napadel, pa morda še eden s teboj, bi vama že navil ušesa, da bi namesto vina gohtala blato v kaki grapi. Kajne, fant?»

Ahac je pokimal in odvrnil:

«Fant nisem, fant, in menda nikoli ne bom. Nikogar se ne bojim na svetu, samo pred svojo staro bežim. Norec sem se oženil s staro babo, ki me zdaj komandira kakor star soldat!»

Rokovnjači so se zasmejali.

Ahac je segel po biču in pogнал.

Nedeležni Mihec, ki je bil nekoliko vinjen, se ni hotel ogniti. Kričal je:

«Če imam pa take tovariše, naj pa poginem!

Naj me poteptajo konjska kopita, če nimam človeka, ki bi se zavzel zame.»

«O, saj ne bo treba kopiti!» se je odrezal Ahac, ko je videl Dondeža, kako mu mežika. Prijel je trdno vajeti, udaril po konjih in obenem po Mihcu, da je odletel kakor kobilica in se zvrnil v grapo.

Ahac je drvel na vso moč dalje. Misli si je: Če se milost rokovnjaškega glavarja ohladi, me lahko obesi na prve veje. Ta mora pač biti glavar, ker ima prvo besedo, in taki ljudje so vsi muhasti!»

«Veseli in zadovoljni bodimo, da smo dobili vince kar na cesti! Cerkljanski krčmar nam je lahko hvaležen, saj smo se namerili na njegovo klet. Sicer je njegova kislica slaba, da človeka ščiplje, če si jo za škorenj nalije, ampak v sili hudič muhe grize!» je modroval Dondež, ko so se obrnili proti Šenturški gori.

Dondež ni bil več nekdanji zavedni rokovnjaški mojster. Vse veselje ga je minilo. Kreпки dedec je bil često slabe volje. Spal ni skoro nič. Najraje je sedel v svoji kolibi in pil, samo pil. Odkar je obsodil nesrečnega Cenca in ga sam obesil nad mravljišče, ni imel več duševnega miru.

Ko je tako pijančeval brez mere in pameti, je često zagledal Cenca pred seboj. Dvignil je svojo železno pest in se udaril z njo po kolenu:

«Tako je, Cenc! Ti se maščuješ, čeprav sem imel pravico, da sem te kaznoval. Zakaj mi ne daš miru? Izdajalec si bil in kazni si zaslužil!»

Dondež je začul odgovor:

«Res je, izdal sem Mahneta in tudi vas sem hotel, pa vas nisem mogel, ker ste mi odpotali. Toda take kazni nisem zaslužil. Ta smrt je nekaj najstrašnejšega. Čutil sem te grozne mravlje, ki so mi prodrle kožico v ušesih in se zarile v glavo. Rad bi tulil zaradi blazne bolečine. Pa mi še tega nisi privoščil. Zamašil si mi usta.»

«Pusti me, Cenc! Poglej, krepek sem in silen! Naj živim, naj bom vesel, samo ti me pusti! Tebi ne morem več pomagati, saj si že rajnki. Ti si mrtev, jaz pa hočem živeti, hočem!»

«Le živi, saj si že živ zapisan hudiču. Misliš, da si močen, pa si šibek kakor otrok. Vest imaš, hudo vest, ki je mnogo močnejša od tebe!»

«Ne! Tudi vesti se ne bojim! Tudi to bom zmagal, moram jo zmagati, moram! Ha, ha, ha! Dondež se ne boji nikogar, ne kralja, ne carja, pa če prav pride sam Napoleon, ki je največji junak! Pa tudi tebe se ne bojim, čeprav si že mrtvec!»

«Vendar te grize zaradi mene vest. Pa kako te grize! Ha, ha, ha.»

«Nič me ne grize! Prav nič ne! Poglej, smejem se! Ha, ha, ha! Vesel sem, vesel, vse sem zmagal, tudi slabo vest! No, pa pridi semkaj k meni, da te zmeljem v prah! Ti, hudič! Saj si hudič in nihče drugi!»

Dvojno zimsko veselje

daje ličnost lepe in pedantno čiste volnene obleke. Ako se ne pere kakor je treba, se stisne in daje utis stare ponošene obleke. V mlačni raztopini Schichtovega Radiona se stvari nalahko ožmejo in ostanejo mehke in lahke ter varujejo svojo prvotno barvo in sveži ton. Celi ta posel se opravlja hitro in brez truda, ako se uporablja

Politični pregled

V Rumuniji so se vršile občinske volitve, pri katerih je

dobila vlada kmetske stranke pod vodstvom Maniuja kljub ostrí opoziciji liberalne stranke veliko večino

in napredovala celo v mestih, ki so bila doslej trdnjava liberalcev. Opozicija je seveda protestirala proti izidu volitev, vendar pa njeni protesti ne zaležejo dosti, ker je gotovo, da bo ostala vlada Maniuja še dolgo na državnem krmilu.

V Španiji se je vršil slovesen

pogreb nenadoma v Parizu preminulega bivšega španskega diktatorja, generala Prima de Rive.

Drugače so se razmere vsaj na videz precej ustalile in se zaenkrat še ni bati kakih večjih pretresljajev, ker je večina armade na stališču, da je potreba za vsako ceno varovati red in mir. Republikansko gibanje se sicer še vedno širi, a to na povsem miren način. Večje skrbi pa povzroča vladi vprašanje pereče finančne krize in stalno padanje španske valute, kar je pripisovati velikim izdatkom za obrestovanje inozemskih posojil in velikim primanjkljajem v državnem proračunu.

V Angliji imajo velike skrbi s pokritjem proračunskega primanjkljaja,

ki izvira še iz prejšnjih let. Poznavalci razmer napovedujejo, da so dnevi delavske vlade že šteti in da je pričakovati maja ali junija že novih volitev. K temu sta dokaj pripomogli nemoč delavske vlade v borbi proti stalno naraščajoči brezposelnosti in pereča gospodarska kriza. Poleg tega pa ima Macdonald, ki je tako lepo začel svojo vlado s sporazumom z Američani o omejevanju pomorskega oboroževanja, smolo z londonsko pomorsko razorožitveno konferenco, ki se nahaja v zadnjih zdihljajih.

Na šibkih nogah je tudi Tardieujeva vlada v Franciji,

ki je predložila sedaj zbornici v odobritev Youngov načrt za ureditev reparacijskega vprašanja. S tem načrtom pa niso zadovoljni desničarji, ki

tvorijo glavno večino njegove vlade, ker smatrajo, da nudi ta načrt preveč ugodnosti za Nemčijo in premalo jamstev Franciji, da bodo Nemci prevzete obveznosti tudi izpolnjevali. Računati je s tem, da bodo ti nezadovoljneži morda glasovali proti sprejemu teh pogodb, kar bo najbrže povzročilo padec vlade, če ne bodo v zadnjem hipu podprli vlade z glasovanjem za sprejem teh pogodb levičarji, ki so pristaši sporazuma z Nemčijo.

V Nemčiji so desničarski nacionalci silno ogorčeni nad predsednikom Hindenburgom, ki je podpisal Youngov reparacijski načrt

in pogodbo o rešitvi vseh visečih vprašanj med Poljsko in Nemčijo. Vlada bo imela prihodnje dni še hude boje za sprejem finančne reforme, ki predvideva veliko povišanje davkov. Vendar pa je verjetno, da bo ta reforma nemških financ sprejeta kljub vsemu odporu, ker je zagrozil predsednik Hindenburg, da bo sicer posegel po polnomočjih, ki mu jih daje nemška ustava, ter uzakonil ta načrt po naredbenem potu. V tem primeru bi bila seveda skupščina razpuščena in razpisane nove volitve, katerih se nemške stranke, še bolj pa posamezni poslanci, močno boje.

Na Poljskem še vedno sestavljajo novo vlado.

Mandat za sestavo vlade je prevzel senatni predsednik Szymanski, ki hoče sestaviti vlado pomirjenja. Ta vlada naj bi izvršila najnujnejša opravila in poskusila premostiti silna nasprotstva, ki so vladala doslej še med vsemi vladam in večinsko opozicijo sejma (narodne skupščine), nato pa bi izvedla nove volitve. Vprašanje pa je, ali se ji bo njena namera posrečila, ker stoji pri vseh teh razgovorih ob strani poljski železni mož maršal Pilsudski, ki je hud nasprotnik poljskih poslancev ter neprestano streže sejmu po življenju.

V Avstriji je bila vlada že tudi tik pred padcem zaradi ofenzive heimwehrovcev,

ki so hoteli prisiliti zveznega kancelarja dr. Schobra, da bi odobril kandidaturo njihovega kandidata za velevažno mesto ravnatelja avstrijskih

zveznih železnic. Dr. Schober pa je odločno odbil njihov ultimatum in tvegalo celo krizo vlade. Ta nastop jih je zaenkrat izmodril ter so se vsaj začasno sprijaznili z mislijo, da njihova ura še ni prišla.

DOPISI

KAMNA GORICA. Pogreb g. Adolfa pl. Kapusa se je vršil 19. t. m. ob ogromni udeležbi prijateljev, znancev in drugega občinstva. Zastopani so bili vsi večji kraji Gorenjske, mnogo njegovih prijateljev je prišlo celo iz Ljubljane. Krsto so nosili domači gasilci, ob nji pa je stopala četa lovcev. Na čelu mrtvaškega sprevoda so stopali štirje duhovniki. Na grobu mu je zapel domači pevski zbor. Ko so krsto spustili v jamo, so lovci izpali zadnjo salvo in v slovo mu je zadnjič zapel lovski rog. Naj bo pokojniku lahka domača zemljica!

KOČEVJE. Tukajšnja orožniška četa je razpuščena, njen komandant kapetan g. Krešimir Grozdanič pa premeščen k novomeški četi. Sokol v Kočevju je priredil g. kapetanu odhodnico, katere se je udeležilo veliko število članstva. Gospod kapetan je postal, dasi je bil med nami kratko časa, obče priljubljena osebnost v našem mestu.

SODRAŽICA. Gasilno društvo v Sodražici se je bilo obrnilo na spodaj imenovane Sodražane, bivajoče v Zedinjenih državah in Kanadi, za kako podporo v svrhu nabave nove motorne brizgalne. Ker je v naših gosto naseljenih krajih hitra pomoč v primeru požara velike važnosti, zato so se odzvali z vso vnemo, požrtvovalnostjo in razumevanjem naši tovariši Franc Belaj, Ivan Samsa ter Vinko Levstik v Clevelandu ter obiskali vse naše ožje rojake, tamkaj bivajoče, ter tako nabrali 13950 dolarja. Poleg že imenovanih so nabrali, oziroma darovali v Clevelandu še Ivan Gornik ter Andrej Čampa 15 dolarjev in Ivan Petrič 5 dolarjev. V Ely (Minnesota) je nabral tovariš Ivan Marolt 2350 dolarja. V Creightonu (Kanada) je nabral tovariš Alojzij Petrič med našimi Sodražani in rojaki 69 dolarjev. Za njihove velike zasluge, katere so imenovani vedno izkazali napram društvu, je odbor soglasno sklenil ime

«Ne, ne, nisem hudič! Tvoja težka vest sem! Zakaj si to storil, mojster Dondež? Zakaj? Zakaj?»

Rokovnjač se je pričel tresti, kakor mrzličien:

«Vendarle me ne boš zmagal! Nikoli me ne boš!»

Sunkoma je zgrabil vrč in ga duškoma izpraznil.

«Ze zdaj te zmagujem, že zdaj! Zakaj pa piješ? Prej nisi nikoli pil čez mero. Bil si res pravi mojster in glavar svojih rokomavhov. Zdaj pa iščeš v pijači pogum, da bi zmagal mene — svojo slabo vest!» je dejal Cenc, ki je stal mirno v kotu blizu vrat.

Dondež je hipoma pograbil vrč in ga treščil v prikazen, ki je takoj zgnila. Vrč se je razbil.

Rokovnjač ni videl več Cenca. Čul je pa porogljivo njegove besede:

«Torej bi še enkrat rad ubijal? Ni ti še dovolj! Ne, zdaj me ne ubiješ ne ti, ne vsa tvoja rokovnjaška druhal! Ampak jaz te bom ubil, jaz in tista tvoja — baba.»

Dondež se je pognal kvišku in skrčil pesti. Zagnal se je proti mračnemu kotu. Zaletel se je samo v lesen tram tako močno, da se je ranil na glavo.

Nekatere rokovnjačarice so bile še bolj zlobne kakor njihovi dedci. Običajno je bila vzrok vseh preprirov in pretefov tista nesrečna ljubosumnost, ki tolklim ljudem greni življenje.

Ker so rokovnjači povsod delali proti poštavi, so si mislili, da so tudi v ljubezni popolnoma svobodni. Posvetne gosposke niso priznali, cerkvene pa tudi ne. Smatrali so se za svobodne neomejene

vladarje. Priznali so edino svojega mojstra ali poglavarja, ki je bil obenem tudi njihov papež.

Rokovnjaški papež je imel med drugimi tudi pravico, da je kar sam poročal svoje podložnike pod jelšo v hosti.

Ta svobodna ljubezen rokovnjaških mož je pa slabo uplivala na babnice, ki so vendarle hotele imeti vsaka svojega dedca zase. Nikakor pa niso bile zadovoljne, da bi njih možje hodili še drugam v zelnik.

Ko se je vrnil Jurij med rokovnjače, je bil zelo slabe volje. Tistega nesrečnega Francoza ni mogel pozabiti.

«Najbolje naredim, da se kar javim, pa naj me ustrelje, bo vsaj vse končano!» je rekel Mihcu.

«Bodi no, bodi! Nisem mislil, da si taka šleva, saj si še slabši kakor jaz», se je norčeval Mihec.

Kaj šleva? Hudo mi je za mlado življenje. E zakaj ga nisem samo ranil? si je očital rokovnjač.

«Če hočeš hitro splezati na oni svet, ti pa lahko pomagam. Mahne mi je enkrat prinesel stekleničico strupa», se je vmešal Dondež.

«E, nikar se še ti ne šali! Kakšen si bil pa ti, ko si ubil prvega človeka?» ga je zavrnil Jurij.

Dondež se je zresnil. Spomnil se je nesrečnega Cenca:

«Da, da, tako je, je pač hudo! Sicer imamo pa itak vse umore mi na grbi. Mojega prvega uboja je pa kriva ta moja grda čarovnica, ki se je ne bom nikoli otresel. Tepli smo se s kmeti, pa mi je rekla, da jo je eden hotel zapeljati, ko je bila še doma. Nahrulila me je nanj, da sem ga ubil s sekirjo. Kesneje sem zvedel, da je bilo baš narobe. Bala se mu je sama povsod nastavljal. Ker je ni maral, se je nad njim maščevala.

Začulo se je divje vpitje od strani, kjer so domovale rokomavharice.

«Proklete babe! Ali je spet moja stara zraven s svojim jezikom? Kajne Mihec?» je poizvedoval Dondež.

«Seveda je!» je odvrnil Mihec, ki tudi sam ni mogel trpeti glavarjeve žene, saj mu je bila v moči in jeziku dvakrat kos, kar ga je zelo jezilo.

Dondež se je zresnil. Poklical je rokovnjača Roglja in mu naročil:

«Pojdi tje v sršenovo gnezdo in poizvedi, kako in kaj. Vprašaj, zakaj se babe pretepaajo!»

Rokovnjač se je kmalu vrnil in javil, da leži mlada rokovnjačka Reza vsa spraskana in zmršenih las v šotoru.

«Tvoja baba jo je nabunkala. Očitala ji je, da je tvoja ljubica», je poročal Rogelj.

Dondež se je dvignil. Njegovo lice je prebledelo. Strašna jeza se je zazrcalila trenutek na njegovem obrazu. Takoj se je pa zopet umiril in odšel počasi k babam.

«Stara! Kolikokrat sem ti že rekel, da miruj! Sam hudič te moti! Vse druge rokovnjaške so mirne. Če se malo sporeko, ni take sile! Ti pa napadaš druge ženske in jih kar pretepaš brez vzroka», je zakričal Dondež s hripavim glasom, ko je vstopil pri svoji ženi.

«Tiho! Stari zlodej! Ali hočeš, da ti izpraskam oči, prasec zanikarni?» je zavriščala starka.

Dondež se je zarezal:

«Ali veš, kdo sem jaz? Ali pozabljaš, da nisem samo tvoj mož, temveč da sem glavar vseh rokovnjačev? Sama si rokovnjaška, pa še danes ne veš, kakšna je moja moč!»

(Dalje prihodnjič.)

novati tovariše Franca Belaja, Ivana Samsa, Vinko Levstika, Ivana Marolta ter Alojzija Petriča za svoje častne člane. Težko je bilo njihovo delo z nabiranjem, kajti Amerika ima kljub svojemu velikemu bogastvu tudi svoje slabe čase, kajti delavske razmere so vse kaj drugega kakor ugodne. Z velikim požrtvovalnim in nehvaležnim delom so imenovani kljub temu nabrali 252 dolarjev ali približno 15.000 dinarjev, kar je bilo nad našim pričakovanjem, ter so s tem znatno pripomogli k nabavi motorne brizgalne, ki bo odgovarjala našim potrebam in zahtevam. Vsem imenovanim, ki so se žrtvovali z neumornim delom, ter vsem darovalcem smo prav iz srca hvaležni!

LAŠKO. Občina Laško je znova uvedla svinjske sejme, ki se bodo vršili odslej redno vsa k četrtlet na sejmišču v Laškem. Prvi sejem je bil 20. t. m. Prišlo je dosti kupcev od vseh strani, ponudbe pa ni bilo skoro nobene, kar je prav škoda, ker bi se dosegle lepe cene. Pa tudi kupci se odvajajo, če vidijo, da prihajajo zastoj iskat svinj. Torej prihodnjic naj bo več odziva!

SV. KRISTOF PRI LAŠKEM. Občani občine Sv. Krištof pri Laškem prosimo g. bana, naj blagohotno uredi tudi pri naši občini normalne razmere. Vsaj imajo že povsod župana in tudi mi se tako pridno in dostojno nosimo, da bi lahko izročili občinsko gospodarstvo domačim rokam.

POLZELA. Kmetovalci Polzele in bližnjih krajev se opozarjajo, da bo 27. t. m. na Polzeli poskusno oranje z modernim motornim plugom (Fordson-tractor).

CEZANJEVCI PRI LJUTOMERU. Sv. Rok v Cezanjecih je novoustanovljena fara. Dobili smo lepo novo župnišče, seveda na račun davkoplačevalcev. Stavba stane okoli 500.000 Din, kar bomo dolgo let plačevali. Tisti, ki so za to glasovali, so premožni. Kaj pa bomo mi mali, ki si ne moremo dostojno narediti tistega, kar nujno potrebujemo.

ZAVRČ. Narava se prehitro prebujala. Ko bo vse lepo cvetelo, lahko nastopi slana-ter nam pravi veliko škodo. — Te dni se je zgodila v Belskem vrhu nesreča. Pri podiranju dreves v gozdu se je ponesrečil Anton Kokot. Zlomil si je nogo.

Duhteča usta
SARGOV

KALODONT

GOSPODARSTVO

GRAŠICA IN GRAHORA.

Po krajih, kjer ne uspeva rdeča detelja ali inkarnatka, daje važno krmo tudi grašica, in sicer sama zase ali pa pomešana z ovsem, kot zelena klaja. Grašica nam daje tudi samo eno košnjo slično kakor rdeča detelja, ima pa to prednost, da jo lahko sejemo po večkrat v letu. Navadno jo sejemo pomlad, lahko jo sejemo pa tudi pozneje, tudi še po strnišču, ker nam v kratkem času doraste. Po drugih krajih si z njo pomagajo tudi v takih primerih, če je šlo žito po zlu zbog kake elementarne nezgode, toče itd. in sploh, kadar je treba kako zemljišče za krajši čas koristno izrabiti.

Kot krmska rastlina ima pa grašica veliko vrednost, ker daje prav tečno krmo, ki je posebno priljubljena molzni govedi. Razen tega zapušča zemljo v prav dobrem stanju in očiščeno plevela.

Za grašico je treba srednje težke in težke zemlje in podnebja, ki je dosti vlažno. Sejemo jo samo zase ali pa skupaj z ovsem. Pridelujemo jo po žitu, v katerem primeru ji moramo gnojiti s hlevskim gnojem, ali pa po kakšni gnojni okopa-

vini. Na slabo gnojeno zemljo ji lahko pomagamo z umetnimi gnojili. Za en oral posetve potrebujemo 70 do 75 kg semena pri čisti setvi, če jo pa sejemo z ovsem, je treba 60 kg grašice in 30 kg ovsa. Oboje seme pomešamo in sejemo na sirove brazde. Grašico kosimo, ko stopi v cvetje, pomešano z ovsem pa, kakor hitro začne oves delati latje.

Kjer imamo peščena tla in bolj suhe lege, tam se priporoča za setev **grahora** ali **grahor**. Med grašico in grahamo je ta razlika, da je seme grašice drobnorzno in črnorjave barve in da napravi po svojih stebelcih polno drobnih lističev, ki rastejo paroma, dočim je grahamo ali grahamor po svoji vnanji rasti kakor tudi po zrnju podoben grahu in je tudi neka podvrsta graha. Posebna razvrsta grahamo je znana «paluška», ki jo pridelujejo po južnih in peščenih krajih. Pri nas se priporoča grahamo na primer za Krško polje, za kamniški okraj itd., povsod tam, kjer je zemlja bolj lahka in peščena. Sejemo jo pa v zmesi z ovsem ali pa z ržjo, ki je za take lahke zemlje najbolj pripravno žito. To je potrebno, da se nanj opira. Sicer pa velja za grahamo vse tisto, kar sem povedal za grašico. Za posetev enega orala je treba 60 do 70 kg grahamo in 30 do 40 kg ovsa, oziroma rži.

Tudi grahamo nam daje samo eno košnjo in jako tečno krmo.

Soteščan:

Grob ljubezni

Povest iz vaškega življenja.

(Dalje.)

Albin in Jernej sta se srečala drugo jutro, ko sta šla na delo. Hladno sta se pozdravila: v Albinu se je vzbudila nejevolja, dočim se mu je Jernej potihoma rogal. «Veš, sinoči sem bil nekoliko vinjen», se je lažljivo opravičil. «Nikar mi ne zameri.»

«Pa denar si zahteval za uslugo», ga je spomnil Albin. «Od mene, svojega tovariša in sosedo...»

«Koliko si mi že dal», se je Jernej delal, kakor da je pozabil.

«Mislim, da sam dobro veš», ga je trpko zavrnil. «Nisem tako neumen...»

«Čakaj no», se je nalašč popraskal za ušesi. «O čem sva se že menila?»

«Ako me hočeš vleči, si izberi drugega, ne pa mene. Jaz nisem za take šale.»

«Nikar se ne vznemirjaj. Rekel sem, da bom pozabil...»

«Pa se dobro spominjaš. Ali ne verjamem, da boš mogel molčati...»

«Lahko se zaneseš. Sicer pa bova o tem še govorila. Nisem še izrekel zadnje besede.»

Kakor nož ga je uredila ta beseda. Iz nje je siknila neka peklenska zlobnost; zavedel se je, da je padel v klešče malopridnežu, ki ga namerava nesramno izmozgavati. Polastil se ga je notranji nemir, ves dan je bil potr in redkobeseden. Odleglo bi mu, ako bi mogel komu potožiti, toda razen Minke nima nikogar, kateremu bi odprl

bolečino. Dozdaj sta se vsaj nemoteno shajala za hlevom ob večernih urah, kar bosta morala zaradi Jerneja opustiti. Jasno mu je bilo, da ju neprestano zalezuje.

Tudi ob nedeljah sta mimogrede spregovorila kako besedo. Pot s Cveteža do farne cerkve je vodila po gozdiču, kjer sta se dohajala in postajala, dokler ju ni kdo iznenadil. Čim sta čula kakšne stopinje, sta se nagloma razstala. Zdaj tudi tega ne bo več, Jernej bo iz zlobnosti še to preprečil. Tako sta si blizu in vendar si ne moreta ničesar povedati!

Albin je bil dober mladenič, njegovo srce ni bilo zmožno slabega dejanja. Menil je, da so vsi ljudje enako poštene, zato ni nikomur podtikal zlobnega namena. «Morda pa le ni tako hudoben», si je mislil tudi o Jerneju. «Ni prav, ako ga krivično obsojam.»

Še tisto nedeljo pa se je prepričal, kako se je premočil. Nalašč se je namreč zamudil med potjo, ker se je vračala Minka navadno pozno iz cerkve. V gozdiču se ji je pridružil, da bi se kaj pomenila. Cesta je bila prazna, ljudje so se že razšli.

Pričela sta potihoma kramljati. Albin ni bil tako živahen kakor po navadi. Potr ga je dohodek z Jernejem, o čemer pa ni smel govoriti. Dekle je opazilo njegovo resnobo ter ga je skrivoma opazovalo.

«Ali si bolan?» ga je skrbno vprašala.

«Glava me boli», si je izmislil. «Menda od vročine.»

«Doma si boš odpočil in ohladil», mu je vnela. «V senco se vlez in zadremli.»

«Najbolje bo tako», ji je pritrdil. «Saj tako nikamor ne grem, v družbo med fante ne zahajam.»

«Tudi jaz sem vedno doma», ga je ogrevala za samoto. «Kadar utegnem, pa stopim na vrt, tam je moje edino veselje.»

«Moje razvedrilo pa je v hlevu pri živini. In pa kadar te vidim, pozabim vso utrujenost, Minka.»

«Potem se pa redkokdaj razvedriš, ker živiva kakor tujca, čeprav vsa sosedo...»

«Vidiš, Minka, to je zame nesreča...»

«In bo trajala vedno», je grenko dostavila. «Dozdaj še ni videti izhoda...»

«Pa ni tako daleč. Kmalu se bo spremenilo. Takoj, ko dobim kmetijo.»

«Koliko bom mogla prestati, ako bi to res doživela...»

«Po silnem gromu je malo dežja. Naš oče niso tako sovražni, vem, da jih bom nagovoril.»

«A pri nas? Joj, kako bo ropotalo!»

«No, ko bodo videli, da nič ne opravijo, bodo odnehali. Nekaj mi pravi, da bo dan poroke tudi dan sprave in konec starega sovražstva.»

«Motiš se, Albin, ker ne poznaš našega očeta in ne veš, kako težko ga je omehčati. Pa še nekaj: ali me boš maral brez dote in svatovske oprave? Vem, da ne bom ničesar dobila od doma.»

«Samo tebe hočem in ničesar drugega. Nikoli ti ne bom očital...»

«Verjamem, toda... Najin zakon je še daleč. Zmirom mi nekaj pravi, da ga ne bova nikoli doživela...»

Mladenič je trdil nasprotno, vendar je čutil, kako se mu upirajo besede. Nekaj mu je šepeotalo, da ima Minka prav, ker so ovire res velike ter jih bo težko odstraniti.

(Dalje prih.)

Tedenski tržni pregled

ŽIVINA. Na ljubljanskem živinskem sejmu v minulem tednu so bile za kilogram žive teže naslednje, v glavnem neizpremenjene cene: voli I. 10 Din, II. 9 Din, III. 8 Din; krave, debele, 5 do 7 Din, krave klobasarice 3'50 do 5 Din; teleta 14 do 15 Din. Dogon živine je bil slabši kakor navadno.

ŽITO. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali 24. t. m. (postavljeno na slovensko postajo; za 100 kg): pšenično, baško, po 250 do 262 Din 50 p; turščico, baško, času primerno suho, po 147'50 do 150 Din; moko «0» po 405 do 410 Din.

JAJCA. Pri nas plačujejo izvozne tvrdke jajca ob nakupovanju po 75 do 80 par. V Berlinu se plačujejo jugoslovenska jajca največ do 7 pienigov. V inozemstvu so cene nalo popustile.

Sejmi

31. marca: Studenec pri Krškem, Litija, Cerknica pri Logatcu, Lemberg.

1. aprila: Videm-pri-Brežicah.

2. aprila: Rakek.

3. aprila: Zabukovje, Gornji Tuhinj, Sv. Pavel pri Preboldu (živinski sejem)

4. aprila: Loški potok.

5. aprila: Mala gora.

6. aprila: Dobrovnik (goveji sejem).

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili zadnje dni v valutah:

1 dolar za 56'20 do 56'40 Din;

dne 24. t. m. v devizah:

100 francoskih frankov za 220'62 do 222'62 Din;

1 dolar za 56'38 do 56'58 Din;

100 italijanskih lir za 295'21 do 297'21 Din;

100 nemških mark za 1349 do 1352 Din;

100 avstrijskih šilingov za 795'76 do 798'76 Din;

100 češkoslovaških kron za 167'28 do 168'08 Din;

100 madžarskih pengov za 987'55 do 990'55 Din.

Istočasno se je trgovala na zagrebški borzi Vojna škoda po 415 do 416 Din, investicijsko posojilo pa po 85'75 do 86 Din.

Kratke vesti

— **Zborovanje kuncerejev.** Dne 16 t. m. se je vršil občni zbor odseka kmetijske družbe za rejo kunccev v Ljubljani. Navzočih je bilo 49 oseb. Predsednik g. Hudales je pozdravil vse navzoče, posebno nadsvetnika g. Rohrmana kot zastopnika Kmetijske družbe ter je otvoril občni zbor. Sledilo je tajniško poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu, iz katerega povzemamo, da je odsek priredil eno glavno in eno pokrajinsko razstavo ter en celodnevni tečaj. Članstva je 172 oseb. Pri tajniškem poročilu se je razvila debata o cenah kunccev ter je občni zbor določil za l. 1930. cene posameznim pasmam, ki veljajo le za članstvo. Cene se bodo objavile v «Kmetovalcu». Tajniško poročilo je bilo soglasno odobreno. Prav tako blagajniško, ki izkazuje 1652 dinarjev dohodkov ter 1053 dinarjev stroškov. Odsek poseduje poleg tega 11 kastoreksov in en vzorec razstavne kletke. Preglednika računov sta izjavila, da sta našla račune v redu ter sta predlagala absolutorij, kar je bilo soglasno sprejeto. Glede izpremembe pravil je predlagal nadsvetnik g. Rohrman, da se ta zadeva zaenkrat umakne z dnevnega reda. Sprejet je bil predlog dr. Jenka, naj se uredi samo zadeva glede članarine. Občni zbor je nato določil za l. 1930. letno članarino 30 Din. Odsek si pridrži 10 Din, 20 Din pa plača družbi za glasilo. Kdor je že član Kmetijske družbe, plača odseku samo 10 Din letne članarine. Za vse pa velja enkratna vpisnina 10 dinarjev. Razvila se je debata o zaproseni prilogi h «Kmetovalcu», o kateri se je občni zbor soglasno izrekel, da je neobhodno potrebna. Tozadevna prošnja je že vložena pri glavnem odboru. Pri volitvah so bili izvoljeni v odbor: gg. Hudales, dr. Jenko, dok-

tor Dular, Kregar, Lenardič, Kuhar, Mejač, Majhen, Plevčak in Inkret; za preglednika računov gg. Gril in Smuk. Pri slučajnostih se je vršil razgovor o II. razstavi. Tajnik je predložil natančna navodila glede razstave, ki so bila soglasno odobrena. H koncu je g. načelnik priporočal, da se članstvo udeleži razstave korporativno.

— **Enodnevni tečaj o cepljenju trt n° suho** bo 2. aprila na Kmetijski šoli na Grmu. Tečaj se prične ob 8. uri zjutraj ter bo dopoldne teoretičen pouk, popoldne pa praktično delo. Vabijo se vsi zainteresenti.

DOMAČE NOVOSTI

* **Kralj boter devetemu sinu.** V novi Topoli se je rodil kmetovalcu Omeru Kovačeviću deveti sin. Na prošnjo očeta za botrovstvo je kralj ugodil želji ter določil funkcionarja, ki ga bo zastopal pri krstu 30. t. m. Zastopniku kralja se pripravljajo prisrčen sprejem.

* **Kneginja Olga za ruske vojake.** Kakor javljajo iz Beograda, je kneginja Olga prevzela pokroviteljstvo nad zdraviliščem za ruske vojake v Topčideru. Kneginja Olga, ki je vedno posvečala skrb Rusom v naši državi, jim je s tem še posebno pokazala svojo naklonjenost.

* **Spominske značke za vsesokolski zlet.** Posebno umetniško razsodišče za ocenjevanje značk za vsesokolski zlet v Beogradu je te dni presojalo predložene osnutke. Izmed prispelih sta bila dva ocenjena kot najboljša, in sicer osnutek kondidata arhitekture Grigorija Samojlova iz Beograda za člansko značko ter osnutek Antona Severja, profesorja iz Ljubljane, za naraščajsko značko.

* **Andrejčkov Jože dobi spominsko ploščo.** Pripravljalni odbor za odkritje spominske plošče pisatelju Andrejčkovemu Jožetu (Podmiljšaku) v Krašnji pri Lukovici je začel pripravljati odkritje, ki bo najbrže v maju. Združeno bo s primerno veselico. Rodoljubi so naprošeni, da pošljejo primerne prispevke na omenjeni odbor.

* **Vidiranje izseljenških potnih listov za Belgijo** začasno ustavljeno. Belgijsko poslaništvo v Beogradu in belgijski konzulati v naši državi so, dokler ne dobe drugačnih navodil od svoje vlade, začasno ustavili vidiranje izseljenških potnih listov za delo v Belgiji vsem, ki nimajo predhodnega dovoljenja belgijskega ministrstva. Interesenti naj do nadaljnjega ne prihajajo po vizume.

* **Zbor tesarjev v Mariboru.** Na Jožefovo se je vršil v Mariboru občni zbor Zadruge tesarjev za bivšo mariborsko oblast. Zborovanju je predsedoval g. Franc Špes st. Občni zbor je bil zelo slabo obiskan. Večino so imeli tesarji iz ljutomerskega okrožja in Prekmurja. Ti so za predsednika izvolili g. Leopolda Pečarja iz Ljutomera, za podpredsednika pa Vekoslava Bratino iz Hraštja-Mote. Dve tretjini ostalega odbora sta iz Ljutomera in Prekmurja. Sklenjeno je bilo, da se sedež zadruga, ki je bil dosedaj v Mariboru, premesti v Ljutomer.

* **Holandci obiščejo Ljubljano.** Ob priliki desetletnice mednarodnega velesejma v Ljubljani od 29. maja do 9. junija prirede Holandci izlet v Jugoslavijo. Udeležence te ekskurzije sprejmejo v Ljubljani krajevna oblastva. Ekskurzijo organizira naš generalni konzulat v Rotterdamu. Gostje bodo med drugim obiskali tudi Bled.

* **Sadžarski tečaj v radovljiškem okraju.** Radovljiški okrajni kmetijski odbor priredi dva celodnevna sadjarska tečaja v nedeljo 30. t. m. v Ribnem pri Bledu (šoli) in v nedeljo 6. aprila na Brodu pri Bohinjski Bistrici (pri Mencingerju). Vsak tečaj se prične točno ob 8. uri zjutraj in bo trajal dopoldne do 12., a popoldne od 2. do 5. ure. Udeleženci naj prinesejo s seboj cepilne nože, če pa teh nimajo, vsaj navadne ostre nože. Udeležite se važnega tečaja!

* **Nove zgradbe državnih poslopij ob naši meji.** V smislu vladne odredbe se je te dni vršil uradni komisijski ogled ob naši državni meji

OGLEJTE SI

pomladanske plašče in oblekce lastnega izdelka

pri

144

DRAGO GORUP & Co.

Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 14

proti Avstriji in Madžarski zaradi gradbe novih uradnih poslopij za finančno in obmejno stražo ter za carinske organe, in sicer za pisarniške in stanovanjske svrhe. Ob naši severni meji se bodo zgradila takšna poslopja pri Sv. Juriju ob Pesnici, v Št. Ilju, Gornji Radgoni, Murski Soboti, Hodošu, Dolnji Lendavi ter v raznih drugih važnejših obmejnih in prometnih krajih v Dravski in Mežiški dolini.

* **Kmetijski filmi.** Ob priliki prirejanja raznih kmetijskih tečajev po naši državi se je pojavila potreba po sredstvih, ki naj slušateljem tečajev ponazore bistvo in potek posameznih del v kmetijskem gospodarstvu. Zato je minister za kmetijstvo v sporazumu z ministrom za socialno politiko in narodno zdravje sklenil, naj higijenski zavod v Zagrebu s sodelovanjem kmetijskega oddelka uprave Savske banovine in z upravo srednje kmetijske šole v Križevcih izgotovi film o kmetijskih delih, ki bo kasneje služil pri prirejanju in v izpolnitev kmetijskih tečajev. Ti poučni filmi bodo naročeni v večjem številu in minister za kmetijstvo jih namerava razdeliti prirediteljem omenjenih tečajev.

* **Pošiljanje pism z že uporabljenimi znamkami kaznivo.** Poštne uprave prejema od podrejenih poštних uradov poročila, da dobivajo v dostavo pisma, na katerih so nalepljene že uporabljene znamke. Po pravilniku za notranjo službo je tako postopanje kaznivo. Pošiljatelj takega pisma se kaznuje zaradi prikrajšanja državne blagajne z globo v višini desetkratne redne poštne. Razen tega se taka zloraba kaznuje tudi po odredbi §§ 225. do 228. kazenskega zakona, ki je z novim letom stopil v veljavo.

* **Smrt marljivega prekmurskega javnega delavca.** V Mariboru je preminul po daljšem bolehanju v 43. letu starosti gosp. Ludovik Brumen, trgovec v Murski Soboti. Rodom iz ljutomerske okolice si je pokojnik po prevratu ustvaril lepo podjetje v Murski Soboti, kjer se je vsestransko marljivo udeleževal in je bil splošno priljubljen. Več let je bil načelnik Trgovskega gremija, odbornik Sokola ter raznih drugih narodnih društev. Zadnja leta je vedno bolj bolehal in ga je sedaj smrt rešila trpljenja. Bodi mu ohranjen blag spomin!

* **Važna prireditev Gostilničarske zadruga v Kamniku.** Pred nekaj dnevi se je otvoril servirni tečaj, ki ga je priredila kamniška Gostilničarska zadruga. Tečaj je namenjen predvsem gostilničarskemu naraščaju. Razveseljivo je, da je prijava udeležencev prav velika. Priglasilo se je za celotedenski pouk 46 udeležencev iz Kamnika in okolice. Udeležba pa ni samo iz vrst mladih moči, ampak so se prijavi tudi starejši člani, ki si hočejo izboljšati svoje znanje.

* **Sneg v Bosni.** Spričo lepega in toplega vremena so tudi v Bosni in Hercegovini že ozeleneli travniki in pričeli brsteti gozdovi. Dne 20. t. m. pa je nenadoma po kratkem dežju pričelu snežiti ter je pokril sneg ne samo hribe, temveč tudi doline. Zlasti v Banjaluki in okolici je padlo precej snega.

* **Ameriške novice.** Slovence v Clevelandu dobe od tamkajšnje mestne uprave svoj narodni vrt v velikem Rockefellerjevem parku, ki ga bodo sami opremili in po svoje uredili. — V Johnstownu je velika nesreča zadela rojaka Andreja Vidriča, podpredsednika Slovenske narodne podporne jednote. Njegova hči Milka, stara 19 let, se je nevarno ponesrečila, ko se je vozila s svojim zaročencem z veselice nekega mladinskega dru-

štva. Milka je uro pozneje umrla v bolnici. — V Clevelandu je avtomobil smrtno-povozil rokaja Josipa Gnidovca, ko se je vračal z dela. — Istotam je umrla Cecilija Savlova, rojena Škerjančeva, stara 45 let, rodom iz Homca pri Kamniku. V Ameriki je bila 17 let. Zapušča moža in sedem otrok. — V Rock Springsu se je smrtno ponesrečil 20letni Engelbert Pavkovič. Padel je s telefonskega droga in si razbil lobanjo. — V Jolietu je umrl Anton Grahek. Star je bil 56 let in rodom iz Semiča v Beli krajini. — V Chicagu je preminul Anton Simonič v starosti 50 let. Rodom je bil iz Drašičev pri Metliki. V Ameriki je bival 28 let.

* **Smrt med rojaki v Julijski Krajini.** V Lokovcu je umrl daleč naokoli znani posestnik in kovač Štefan Podgornik, ki je učakal lepo starost 87 let. Pred vojno je bil dalje časa župan v lokovski občini. — V Pliskovci so pokopali posestnika Alojzija Šuca, ki je bil marljiv odbornik tamošnje posojilnice. — V Divači so spremili k zadnjemu počitku železničarja Karla Škrinjarja, ki se je ponesrečil na postaji pri eksploziji nekega kotla. — Pokojnikom blag spomin!

* **Požar pri Polzeli.** V noči od petka na soboto je iz neznanega vzroka nastal ogenj v kozolecu posetnika Cizeja, po domače Ševška, v Podvinu. Kozolec je pogorel do tal. Gasilci s Polzele in iz Pariželj so takoj prihiteli na kraj požara in omejili ogenj. Sprva so mislili, da je kozolec zgorel tudi neki starček, kar pa se je k sreči izkazalo za neutemeljeno. To je v tem kraju letos že tretji požar.

* **Huda nesreča železničarja.** Eno zadnjih noči je premikač Valentin Lemut opravljal na kolo-dvoru na Zidanem mostu svojo službo pri premikanju vlakov. Pri zapanjanju vozov mu je spodrsnilo, pri čemer je tako nesrečno omahnil, da mu je zdrobilo laket leve roke. Ranjenca so prepeljali v celjsko bolnico.

* **Vlak mu je odrezal roko.** Delavec Jože Hren iz Stare Cerkve pri Kočevju je na Jožefov praznik gođoval v veseli družbi. Zvečer se je vračal domov po prog. Ker je bil precej vinjen, ni slišal pridrveti vlaka, ki vozi zvečer v Ljubljano. Nesrečnika je nenadoma pograbila lokomotiva, mu odrezala levo roko in ga sunila s proge. Nezavestnega Hrena so našli delavci šele zjutraj, na kar je bil nemudoma prepeljan v bolnico.

* **Srna v vreči.** Zadnje dni je Sava zaradi dežja precej narasla. Ob takih prilikah odnese valovje marsikaj s seboj. Te dni so opazili ljudje iz Spodnjega Loga pri Savi v vodi neki večji predmet, zavezan v dobro ohranjeno vrečo. Vrečo z neznanom vsebino so potegnili nato h kraju in ko so jo odvezali, so začudeni našli v njej ustreljeno srno, še dobro ohranjeno. Najbrže je bil to plen kakega divjega lovca.

* **Brez sledu je izginila.** Na Jožefovo je prišla v Maribor 32letna viničarjeva žena Elizabeta Talijanovna iz Ložan. Dopoldne je na glavnem trgu nakupovala, potem pa je odšla v stolnico. Od takrat je izginila vsaka sled za njo. Vsa poizvedovanja policije in njenih svojcev so ostala brezuspešna.

* **Najdeno truplo utopljenca.** Dne 16. t. m. je naplavila Sava pri Radečah nepoznanega moškega utopljenca, ki je moral ležati v vodi že dalje časa, ker je glava že razpadla. Truplo je bilo oblečeno v modre barhentne spodnje hlače, belo srajco, cajgast suknič, telovnik in hlače ter v suknen površnik. Na nogah je imel utopljenec težke, podkovane čevlje na zadrگو.

* **Ogenj v Pekrah.** Pred kratkim se je vnelo v Pekrah pri Mariboru ostrešje novozidane hiše dr. Reiserja. Na pomoč so bili poklicani tudi gasilci iz Maribora, vendar se je že domačim gasilcem posrečilo še pravočasno ogenj omejiti.

* **Nesreča zaradi splašanih konj.** Posestnikov sin Štefan Kresnik iz Cirknice pri Št. Ilju je vozil na dvovpreznem vozu večjo količino moke proti Pohorju. Pred gostilno Friedau v mariborskem predmestju sta se konja splašala in zavila na desno. Fant je skočil z voza pred konja, toda v tem hipu ga je voz pritisknil ob zid s tako silo, da se je fant zaradi hudih bolečin v notranjosti zgru-

dal na tla. Prva sta mu priskočila na pomoč dva delavca, nato pa ga je prepeljal reševalni voz v bolnico.

* **Smrtna nesreča.** Dne 20. t. m. je našel Janez Škerjanec iz Škrjančevega pri Radomljah v potoku Mlinšči utopljenca. O tem je obvestil orožniško postajo, ki je ugotovila, da je ponesrečenec Anton Perc, uslužbenec ljubljanske mestne občine. Truplo ni kazalo nikakih znakov nasilja in je gotovo, da je nesrečni mož po naključju zašel v močno narasel potok in utonil. Anton Perc je bil rojen leta 1887. v Pištanju pri Kozjem. Bil je prav dober in spreten uslužbenec.

* **Toča v Medmurju.** Iz Cakovca poročajo, da je te dni divjalo v posameznih krajih Medmurja slabo vreme s silnim dežjem ter izredno debelo točo kakor sredi poletja.

* **Deklece umrlo zaradi slabega ravnanja.** V šmihelski mrtvašnici se je vršilo raztelesenje 14mesečne Ivanke Hrovatove, hčerke kočarja Jožeta Hrovata iz Stranske vasi. Mrliški oglednik je ugotovil na trupelcu znake, iz katerih je sklepal, da gre za zločin. Raztelesenje, ki stá ga izvršila zdravnik dr. Pavlič in dr. Polenšek, je ugotovilo, da je deklece umrlo zaradi slabega ravnanja. Otrokovi starši so ovadeni oblastvu.

* **S trapistovskim denarjem je hotel ustanoviti brivnico.** Te dni je neki Vrhničan povzročil samotarskim menihom trapistom v Rajhenburgu mnogo preglavic. Mladi mož je bil pred leti frater v trapistovskem samostanu, pa ga je izvabil svet in se je posvetil brivskemu poklicu. Nedavno tega pa se mu je posrečilo vtihotapiti se nazaj v samostan. Menda cele tri dni je prebival preoblečen v belo raševnato haljo zopet med molčečimi brati in opravljal z njimi molitve, nočeval pa v blagajniški sobi. Pa je pred kratkim ponoči močen šum zdramil opata: vtihotapljeni brivec se je bil namreč lotil blagajne. Zasledovan od trapistov je pobegnil na podstrešje, kjer so ga naslednje jutro iztaknili na pomoč pozvani orožniki. Aretiranec je izjavil, da je nameraval s trapistovskim denarjem osnovati brivsko podjetje v Zagrebu.

* **Tatvina v vlaku.** Te dni je bilo v osebnem vlaku na postaji v Kranju ukradeno Mariji Tiringarjevi iz ročne torbice 300 Din gotovine, 1 brzojav na njeno ime, 1 listek z njenim naslovom in številko srečke 28.527 ter naslov neke šivilje. Drzne tatvine je osumljena nepoznana, okrog 55 let stara ženska, oblečena v nagubano, modno krilo in s črno ruto na glavi. Ta se je nahajala v kritičnem trenutku v istem kupeju kakor oškodovanka.

* **Vlom v cerkev.** Te dni je v cerkvi pri Sv. Križu pri Litiji neznan tat vlomil v cerkvene hranilnike. Izpraznil je tri puščice. Koliko je odnesel, se ne dá ugotoviti. Tatvino so prijaviли orožnikom. Preiskava je ugotovila, da se je nahajal zadnje dneve v svetokriški okolici sumljiv mož, ki ga je organist Vrhovnik videl tudi v cerkvi. Prav istega sumljivca so opazili tudi v sosednih Moravčah. Prišel je v gostilno k Vavtarju in prisedel k gostom. Zvečer, ko so gostilno zaprli, se je neznanec poslovil. Po opisih domačinov je neznanec star okrog 20 let, srednje postave, rdečega okroglega obraza, na sebi pa je imel dobro ohranjeno črno obleko. Za neznanim cerkvenim vlomilcem je bila izdana tiralnica.

* **Morilka Kraljičeva prevedena v Begunje.** Pred velikim senatom ljubljanskega deželnege sodišča je bila januarja obsojena kmetica 52letna Marijana Kraljičeva na 18 let težke ječe zaradi umora moževega brata Martina Kraljiča v Iški Loki. Marjana Kraljičeva se je proti sodbi pritožila na stol sedmorice v Zagrebu. Stol sedmorice je pritožbo zavrnil in potrdil sodbo prvega sodišča. Marijano so te dni prevedli iz ljubljanskih zaporov v Begunje.

* **Pri boleznih ledvíc, seči, mehurja in danke** omili naravna «Frane Jožef-ova grenčica» tudi silne težkoče pri potrebi v zelo kratkem času. Spričevala iz bolnišnic potrjujejo, da je Frane Jožef-ova voda, ker olajša potrebo brez bolečin, zelo priporočljiva za redno uporabo za staro in mlado. Frane Jožef-ova grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

* **Obsodba morileca Modla, ki je umoril svojo pastorko.** Lani v oktobru je bivši častniški namestnik Ivan Model, kakor smo svoječasno poročali, ustrelil v Gradcu svojo pastorko, 16letno Heleno Zabukovskovo. Model, ki je star zdaj 30 let, je rodom iz Oplotnice na Štajerskem. Med vojno je služil pri 78. pehotnem polku in je bil za hrabrost večkrat odlikovan. Še preden je prišel k vojakom, je bil zaradi težke telesne poškodbe dvakrat občutno kaznovan. Bil je že takrat znan kot velik nasilnik. Po vojni je vstopil v zvezno armado avstrijske republike, kjer je napredoval do častniškega namestnika. Po vojni se je oženil s Slovenko Marijo Zabukovskovo, ki je v zakon privedla svojo leta 1913. rojeno hčerko Heleno. Pohotni Model se je hotel dekletu opetovano približati, pa se mu ni posrečilo. Lani v oktobru je Zabukovskova odpotovala v Teharje pri Celju, da bi prodala svoje posestvo, bila pa je tako nepredvidna, da je doma pustila hčerko in moža sama. Dne 29. oktobra ob dveh zjutraj se je v hiši odigrala grozna tragedija. Rodbina Gorečnikova, ki je imela v najemu sosedno stanovanje, je čula okoli 2. ure obupne dekletove klice na pomoč, tudi njeno hropenje in končno težak padec. Sosedje so planili iz svojega stanovanja in začeli trkati na vrata Modlovega stanovanja. V naslednjem hipu so se vrata odprla in v nočni srajci se je pojavila na pragu Helena z okrvavljenimi rokami in obrazom ter z znaki davljenja na vratu. Gorečnikovi so se usmili ubožice in jo vzeli v svoje stanovanje, katero so zaklenili. Z drhtečim glasom je Helena pripovedovala, da jo je hotel očem posiliti, in ker se je branila, jo je začel daviti. Ta čas se je pa Model z vso silo zaletel v Gorečnikova vrata, ki so popustila. Planil je v stanovanje z veliko pištolo v roki. Gorečnikova žena ga je hotela ustaviti. Model jo je pa pahnil od sebe in še preden so mogli preprečiti, je ustrelil na svojo pastorko, ki se je v strahu pred nasilnežem skrila pod posteljo. V naslednjem trenutku je naperil samokres proti sebi in sprožil, ne da bi se zadel. Potem je odšel mirno iz sobe, Gorečnikovi pa so planili k Heleni. Toda vsak pomoč je bila zaman, kajti dekle je bilo že mrtvo. Ker je bil Model znan kot velik nasilnik, si Gorečnikovi niso upali iz hiše. Vrgli so skozi okno na cesto listek, na katerem je bilo napisano, da je Model umoril svojo pastorko. Listek je našel neki šofer in obvestil policijo. Policija je Modla aretirala v gostilni, ki je v isti hiši. Pred graškim senatom se je te dni vršila proti Modlu razprava in je bil morilec Ivan Model obsojen na 15 let težke ječe.

* **Zena podpira tri ogle hiše, četrtega pa ter-pentinovo mlo Gazela,** brez katerega si pravega in varčnega gospodinjstva ne moremo misliti. Poskušite, ga ne bo Vam žal!

NAŠI NA TUJEM

Combelle (Francija). Rudnik Combelle v provinci Puy de Dome je zelo prijazen kraj. Okrog in okrog so lepi tikvam podobni hribočki, obloženi z bogatimi vinogradi. Njiv tudi ne manjka, le gozdov ni. Semkaj se je lani priselilo okoli sto Slovencev iz naše stare domovine. — Januarja se je težko ponesrečil delavec Andrej Trbovc, doma iz Hude jame pri Laškem. Delavci družbe Combelle so izkopali ob cesti in pod malim železniškim tirom meter globoko jamo. Ker pa ponoči niso zgradili jame ali postavili svetiljke, je padel vanjo tako nesrečno, da je moral v bolnico in je bil operiran. Na istem mestu se je poškodovala gospa Žgajnarjeva iz Ljubljane. Dobila je po glavi precej poškodb in si ranila roko. — Rodila se je med nami misel, da si ustanovimo podporno društvo. Vse bo šlo dobro, če bomo spoznali, kaj je sloga. — Kar se tiče zaslužka, je različno: 22, 25, 27 frankov, tudi 30 in še več. Življenjske razmere so tukaj dobre. Najboljše se počutijo oženjeni, posebno oni, ki imajo več otrok. Delajo pri rudniku tudi

ženske in otroci, nad 14 let stari. V primeru boleznih dobi delavec 4 franke dnevno. Če ga po-bije, dobi polovico zaslužka dnevno. Gospodje so z nami prijazni in imajo nas Slovence radi, saj se ne strašimo nobenega dela. Eno uro hoda od tukaj je še več rudnikov, ki dobro obratujejo. — Zimo smo imeli tukaj letos zelo ugodno, čisto brez snega in ne mrzlo.

Reveži smo vsi rudarji: smo globoko pod zemljó, znoj nam po telesu teče, zremo vedno le temó.

Dnevi naši so kaj kratki, dolge naše so noči. Nam svetiljke so za sonce, skromno se pri nas živi.

Bog nam daj vsem skupaj zdravje in prihranka tudi kaj, kadar moč nam vsa opeša, da se vrnemo nazaj...

Vsi spodaj podpisani pozdravljamo g. urednika vse bralce in bralke «Domovine», zlasti sorodnike, prijatelje in sotrpine rudarje: Markovič Jožef, Komar Franc, Koprivc Dominjan, Kovač Franc, Ule Franc, Korošec Jurij, Koprošec Franc, Sajko Hinko, Podpečan Jurij in Trbovc Karel.

Eving pri Dortmundu (Nemčija). Tudi mi prosimo za malo prostora, saj še nismo nikoli pisali ljubi «Domovini». Tu nas je več Slovencev. Nekateri smo tu že po 30 let. Gre nam vedno na slabše. Starih nočejo imeti več na delu, a rente plačujejo slabe. Živimo siromašno življenje in nimamo drugega veselja, kakor da se veselimo sobote, ko pride pismonoša in prinese «Domovino», ki jo prav radi preberemo, saj je v njej toliko novic. Imamo tudi Jugoslovensko delavsko podporno društvo, ki šteje 35 članov. Zborujemo mesečno. Tako pridemo vsaj enkrat na mesec skupaj, da se malo pogovorimo v našem starem jeziku in zapojemo kakšno slovensko, da ne pozabimo našega jezika. Tudi naši mlajši nam pomagajo in se malo vadijo v našem jeziku, saj naši otroci le malo govore v maternem jeziku. Na zadnjem zborovanju našega društva je bil tudi predsednik Zveze jugoslovenskih podpornih društev g. Pavel Bolha iz Suderwicha, ki nam je povedal mnogo važnega. Naše društvo se mu za njegovo delo za nas prav iskreno zahvaljuje. Lepa hvala tudi g. Antonu Konciliji iz Gelsenkirchna.

Heerlerheide (Holandija). Prav malo se sliši o nas, ki smo zaposleni tu v rudokopih. Prav pridno čitamo našo ljubo «Domovino», ki nam prinaša novosti iz domačih krajev ter nam je v zabavo in kratek čas. Delo imamo bolj naporno, kar je pač delo v rudokopih povsod težavno. Želimo vesele velikonočne praznike vsem bralcem in bralkam: Josip Kolar (Loče pri Konjicah), Ivan Bračun (Veliki dol pri Koprivnici), Ivan Božičnik (Koprivnica) in Karel Serjak (Rajhenburg).

ŽENSKI VESTNIK

Vrtna trobentica

To je v prvem pomladnem času ena najbolj priljubljenih sobnih cvetlic. Jih je več vrst, ki se razlikujejo po obliki, barvi in velikosti, navadno pa so rdeče in bele barve.

Trobenticam najbolj ugaja prst, ki je sestavljena iz štirih delov krtinske prsti, treh delov črne gozdne prsti, treh delov kravjeka, enega dela milke in enega dela stolčnega oglja. Taka prst je dobra tudi za sorodne sobne rastline.

Presajati je treba trobentice, kadar so odcvetele, razmnožujemo jih pa s semenom. Imajo obilno lepega cvetja, če imajo dovolj zraka in svetlobe in pa ne preveč toplote, zato je bolje, držati jih v nezakurjenih prostorih.

Podobne vrste trobentic pa so vrtnice in se lepo podajo kot okrasek okoli gredič, oziroma kot obrobek gredič.

Za kuhinjo

Sirov kipnik. Štiri deke masla (putra) mešaj v skledi s tremi rumenjaki in vanilijnim sladkorjem (šest dek) približno pol ure. Potem primešaj pol kile domačega sira, ki si ga že prej pretlačila skozi sito, zraven dodaj pest prebranih rozin, dve žlici smetane, dve žlici drobtin, dve žlici moke, malo limonine lupinice in eno žemljo. Žemlji poprej oribaj skorjo in jo namoči v mleku; ko se je dobro namočila, jo pa ožmi in pretlači skozi sito, na kar jo šele prideni k drugi zmesi. Vso to zmes dobro zmešaj. Nato stepi sneg treh beljakov in ga nalahko primešaj. Model dobro namaži z mastjo, ga malo posuj z moko in deni zmes noter. Peci v pečici tričetrt ure. Ko je gotovo, daj z vkuhanim sadjem kot močnato jed na mizo.

Grahova juha. Suhi grah namoči za par ur v mrzli vodi, nato ga skuhaj v slani vodi. Kuhanemu odcedi vodo, grah pa pretlači skozi sito. V kozi napravi bolj temno prežganje z malo čebule. Ko je prežganje gotovo, stresi noter pretlačeni grah, dobro zmešaj in zalij z juho ali vodo, da dobiš bolj gosto juho. Potem malo popopraj, po okusu še osoli in dodaj dve žlici kisle smetane in malo na drobno zrezanega petršilja. Ko je juha še četrt ure prevrela, je gotova. Nanjo lahko daš opečen kruh.

Praktični nasveti

Da postane trdo usnje zopet mehko, na primer pri čevljih, ki so bili premočeni in so se potem razsušili, namažimo usnje z glicerinom. Pa tudi navadno olje je za to dobro, če usnje ni fino.

Da ohraniš natrgane cvetlice delj časa sveže, jih vzemi zvečer iz vode, jih dobro zavij v časopisni papir, da ne pride zrak do njih, in jih pusti tako čez noč. Drugi dan jih spet deni v vodo. Če to ponavljaš vsak večer, ostanejo cvetlice mnogo delj sveže, nego če so vedno v vodi.

Sobne rastline, ki se pripravljajo na cvet, treba postaviti na najbolj svetel in sploh najbolj ugoden kraj. Šele ko se je cvetje že odprlo, jih lahko spet postavimo na poljuben, vendar ne pretemen prostor.

PREKMURSKI GLASNIK

severnovzhodnega Prekmurja

Dobrovnik, marca.

V Dobrovniku je 7. t. m. umrla v starosti 80 let vdova Ernestina Freyerjeva, tašča okrožnega zdravnika dr. Ignacija Kollerja v Dobrovniku. Naše iskreno sožalje!

Krajevna organizacija Rdečega križa v Dobrovniku je poslala na glavno letno skupščino oblastnega odbora RK 9. t. m. svojega delegata, ki je prinesel nova navodila za širjenje organizacije na okoliške občine, da se čim bolj razširi ta svetovna človekoljubna organizacija v naših krajih.

Sreski šolski nadzornik g. Cepuder je pred dnevi inspiciral obmejne šole okrog Dobrovnika.

Nova posojilnica v Dobrovniku si je vzela v program, da čimprej izvede elektrifikacijo Dobrovnika. Tako dela nova posojilnica za blagostanje svojega kraja.

Občinski odbor v Dobrovniku je v svoj lanski proračun vstavil znesek 10.000 Din za ustanovitev telefonske postaje v Dobrovniku. Ako bi sorazmerno prispevale tudi okoliške občine in če bi tudi država izdatno podprla velevažno akcijo na državni meji, bi zadeva lahko v kratkem bila ugodno rešena. Merodajne činitelje pozivamo, da store vse potrebne korake.

Dne 12. t. m. se je vršilo v nekaterih krajih, tudi v Dobrovniku, licenciranje bikov in merjascev in so lepe živali dobile primerne nagrade. V našem okolišu imajo posestniki največ lepih živali simendolske pasme. Sploh se tukajšnje prebivalstvo zelo bavi z živinorejo in ima od nje svoje glavne dohodke.

Tudi vinogradništvo se pri nas lepo razvija. Zemlja je sposobna za to gospodarsko panogo. Treba bo pa v večji meri gojiti žlahtne trte in pustiti strupeno šmarnico.

Agrarna revizija na veleposestvu Zichy

Beltinci, marca.

Na veleposestvu Zichy v Beltincih se doslej še ni izvršila agrarna revizija. Agrarna revizijska komisija je izvršila pregled že v letih 1926. in 1927., a odloki o tem niso bili izdani. Revizija je že v tistih letih bila nujno potrebna, zato so jo agrarni interesi tudi vedno zahtevali.

Dočim se je revizija na veleposestvu Esterhazy v Dolnji Lendavi izvedla, je na veleposestvu Zichy ostalo vse pri starem. Narod prosi za revizijo tudi na tem veleposestvu in je ta želja tudi popolnoma upravičena.

Agrarna zemlja se je dala v ponoven štiriletni zakup že leta 1924. in pri tem je ostalo vse doslej. Med tem časom pa so nastale med ograrnimi interesi velike spremembe. Nekateri družine s številnimi družinskimi člani so brez agrarne zemlje, v drugem primeru pa ima dvo- ali tričlanska družina po več oralov zemlje. So tudi primeri, da so se agrarni interesi izselili ali se preselili v druge občine. Ponekod so primeri, da so bivši agrarni interesi že umrli. Izvršilo se je tudi več kolonizacij, pri čemer se je revnim ljudem odvzela agrarna zemlja, a druge ne morejo dobiti, češ, naj počakajo na končno revizijo. Obstoje pa še drugi številni vzroki, ki kažejo na to, da je potrebna preureditev, in sicer že letos. Nekateri agrarni interesi bi tudi radi odkupili agrarno zemljo.

Za vzgojitev priznane štajerske kokoške pasme. Občinski kmetijski odbori naj bi določili najmanj desetino proračunskih dohodkov za nakup jaje štajerske kokoške pasme in naj bi skrbeli za to, da se ta vrsta kokoši čimbolj razširi. Jajca se smejo kupovati samo pri tistih rejcih, ki so pod uradnim nadzorstvom. Tako se morajo jajca kupovati pri Rodovniškem društvu v Nedežici (pri predsedniku g. Bakanu Štefanu) in v Veržeju (pri g. Šoštarčiču Ivanu). Zeleti je, da občinski kmetijski odbori res storijo svojo dolžnost in da v vsaki vasi nekaj gospodin začne z rejto te priznane kokoške pasme. Perutinarstvo je pri nas lepo razvito. Potrebno pa je, da gojimo najboljše vrste perutnine, da bodo dohodki iz te grane narodnega gospodarstva tem večji.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Moravske novice

Moravče, marca.

Polagoma smo se začeli zanimati za gospodarski napredek in popravljati, kar smo v preteklosti zamudili. Vredni hočemo biti starega izreka, ki pravi: «Prelepa si moravska fara, na vsem Kranjskem nimaš para.» Tudi nam mora veljati stara pesem:

«Lepa si moravska ti dolina,
lepa si moravska vas.
Meni se srce smehlja,
ker sem iz Moravč doma...»

Bolj kakor kdaj se namreč ukvarjamo z misljo, kako bi izboljšali kmetijstvo. Nekateri vasi imajo že svojo umetno vodno napravo, druge pa sestavljajo načrte za napeljavo. Tudi na elektrifikacijo mislimo in upamo, da nam bo električna luč zasvetila v doglednem času.

Za povzdigo živinoreje je treba izboljšati travnike. Potok Drtjišca, ki teče po moravški dolini v vijugasti črti, nam napravlja ob deževju ogromno škodo. Zaradi ozke in zaraščene struge voda vselej naglo narase in počasi odteka. Posledica temu je poplava travnikov pred pomladno ali jesensko košnjo. Ta nedostatek bo odstranjen z regulacijo potoka, katero smo pričeli letošnjo zimo. Zaposlenih je nad 100 delavcev pri kopa-

nju novega jarka, ki bo segal od Serjuč do Belneka. Čim bo izkopan, začnemo z izravnavo stare struge, ki ima v daljavi 5 km nad 80 vijug. Tako bo odstranjena vsaka nevarnost povodnji, ker bo voda po novem jarku hitro odtekala. Res bo zahtevalo delo dokaj truda in stroškov, a jih bo bodočnost bogato povrnila. Obljubljena nam je tudi državna podpora.

Letos smo imeli izredno lepo zimo. Priskrbeli smo si zadosti stelje in drv. Hudo je zopet pela sekira po naših gozdovih, ki postajajo vedno bolj svetli. Ali res ne bo nič ostalo za slabše čase?

Pred raznimi tatovi in postopači imamo Moravčani mir, pač pa nas je nedavno obiskala tolpa ciganov s številnimi konji in vozovi. Utaborili so se v mraku pod belneškimi gradom, odkoder jih je orožništvo še tisti večer pregnalo, kar je pomirilo razburjeno okolico.

Letošnji predpust jih je privedel zopet mnogo pod zakonski jarem. Ostalo pa je še dokaj zalih nevest, ki čakajo prihodnjega leta. Nekje so se celo «kregale» za ženina in stresale po cestah svojo jezo. Pa ne morda iz obupa, da ne pridejo na vrsto?

Naše kulturno društvo je uprizorilo na pustni torek «Poslednjega moža», kateremu se je občinstvo prisrčno nasmejal. Domov grede smo opazovali številne kresove, ki so goreli po moravških gričih. «Pusta pa res nikjer ne marajo,» smo dejali, «vsaka vas je svojega sežgala». Najbolje so storili Moravčani, ki so njegove zemske ostanke na pepelnico slovesno pokopali.

Branje in telovadba

Z a j e č a r, marca.

V naši «Domovini» je bilo že večkrat pisano, naj odločilni činitelji store vse, da onemogočijo ali vsaj omejijo fantovsko ponočno divjanje in brezmejno popivanje. Taki opomini so vse hvale vredni in delajo le čast našemu glasilu «Domovini».

Dva bistvena pogoja, da se to zlo izkorenini, sta čitanje in sokolstvo. Mladina, ki bere dobro štivo in marljivo telovadi, zadosti okrepi svoj duh in telo proti grdum razvadam.

Mislim, da za «Domovinarje» ni nič manjša dolžnost, da poleg pridnega nabiranja novih naročnikov za «Domovino» živo agitirajo tudi za Vodnikovo družbo, tako da bi bil vsak «Domovinar» tudi včlanjen v Vodnikovi družbi. Vodnikova družba je eden največjih stebrov današnje in bodoče izobrazbe slovenskega ljudstva, posebno mladine. Pa ne samo Slovencem na Slovenskem, ampak prav tako je potrebna knjiga tudi Slovincem, ki so se razkropili s trebuhom za kruhom po vsem svetu.

Kakor vidimo, si je Vodnikova družba nadela nalogo, da izda čim več lepih in zanimivih povesti iz slovenskega življenja. Poglejmo samo, kaj nam je v preteklih letih darovala. Če človek čita te knjige, ima v sebi občutek, da se nahaja doma. V teh knjigah človek vidi samega sebe, rekel bi, čita svoj življenjepis. Pa Vodnikova pratika, kako lepo vsebino ima! Celu za naše otročiče imamo svoj kotiček. Želeti je, da bi Vodnikova družba izdala še več knjig na leto. To bi bilo gotovo mogoče, če bi se število članov povečalo na tako višino, ki bi to dopuščala. Vsak član Vodnikove družbe naj pridobi po dva nova člana in naša družba nam bo dala še več lepih knjig.

Torej na delo, «Domovinarji», za Vodnikovo družbo! Tistih borih 20 dinarjev lahko vsak dá. Kolikokrat med letom dajo mnogi ljudje po 20 dinarjev za vino! Če bi le en delček tega proč vrženega denarja uporabili za Vodnikovo družbo, koliko več lepega štiva bi se za ta denar razširilo širom Slovenije, a od tega bi vsa Slovenija imela samo korist.

Slovinci, bodimo vredni velikega našega Vodnika! Idimo po poti, katero nam je on začrtal, ker samo na tak način bomo od nas odgnali alkohol — strup našega življenja.

Tebe, «Domovina», prosimo, da daš prostora vsakomur, ki v tem zmislu želi dobro našemu narodu. Prosvetljen narod je velik narod in v velikem narodu je velik duh.

*La izpeko
izborna!*

KUNEROL

100% ČISTA MAST IZ KOKOSOVH OREHOV

Zaključek gospodinjske nadaljevalne šole

Sv. Lenart v Slov. goricah, marca.

V nedeljo 16. t. m. je zaključila naša gospodinjska nadaljevalna šola pouk z razstavo in slavnostjo v Sokolskem domu. Dopoldne je bila razstava, ki jo je obiskalo mnogo občinstva. Videli smo razne gospodinjske potrebščine, kuharske izdelke kmetijske gospodinje, pecivo in razna ročna dela. Učiteljstvo se je z dekleti vred potrudilo in nudilo res lepe izdelke. Vse se je čudilo, kako je mogoče v tako kratkem času doseči tako lepe uspehe.

Kot zastopnik banovine je posetil zaključno slavnost g. profesor Krošl. Popoldne so se vršili izpiti z razdeljevanjem spričeval. Dekleta so dobro odgovarjala; videlo se je, da so tudi v teoriji pridobile mnoge prekoristne nasvete, ki jih bodo mogle v življenju uporabiti. Predsednik krajevnega šolskega odbora je pozdravil zastopnika banovine, poudarjal pomen takih šol, občutil gojenkam in učiteljstvu, posebno gospodični voditeljici, ter prosil zastopnika oblastev za naklonjenost tudi v bodoče. Gospodična Žigartova kot voditeljica je podala poročilo, iz katerega posnemamo, da se je za tečaj prijavilo 36 gojenk, a sprejeti se jih je moglo le 14. Voditeljica se je zahvalila gospodu načelniku in celokupnemu krajevnemu šolskemu odboru, ki je prevzel vso skrb za gospodinjsko nadaljevalno šolo. Zastopnik oblastev g. Krošl je čestital k uspehu ter izrazil nado, da bo Sv. Lenart voditelj in buditelj za druge take šole po Slovenskih goricah.

Po tem oficijelnem delu so gojenke povabile goste na zakusko, ki je bila okusno pripravljena. Videli in okusili smo, da je bil praktični del še mnogo boljši kakor teoretični. Nad 50 oseb je bilo pogoščenih. Upamo, da je seme padlo na rodovitna tla in da bo naša kmetijska gospodinja po Slovenskih goricah tudi prišla na stopnjo drugih kmetijskih gospodinj.

V tem se je začela polniti dvorana. Kakšno zanimanje je imelo občinstvo za gospodinjsko nadaljevalno šolo, je pokazal obisk gledališke predstave. Gojenke so najprej prav lepo zapele pod vodstvom tukajšnjega upravitelja g. Jožefa Velnarja nekaj pesmi s spremljevanjem klavirja. Videlo se je, da tudi med našimi kmetijskimi dekleti ne manjka lepih glasov. Gledališka igra «Pri Brodnikovih» je bila izvrstno izvedena. Vsem gojenkam so se uloge zelo posrečile.

Poučno predavanje o vinarstvu

P i š e e e, ob koncu februarja.

V nedeljo 23. februarja je priredila podružnica Kmetijske družbe Pišeece-Globoko po prvi maši v tukajšnji šoli poučno gospodarsko predavanje, na

katero je Kmetijska družba poslala svojega tajnika g. Kafola, novoustanovljena Vinarska zadruga v Brežicah pa svojega odbornika gospoda dr. Antona Megušarja. Udeležba je bila nad vse pričakovanje velika, tako da je bila prostorna soba I. razreda nabito polna.

Predavanje je otvoril s primernim pozdravom načelnik g. Ivan Urek, ki je obenem izrazil svoje veselje nad tako mnogobrojno udeležbo, predstavil oba gg. predavatelja in podelil besedo g. Kafolu, ki je uvodoma poudaril, da smo mi Pišečani navezani na vinogradništvo, sadjerejo in živinorejo ter da je zato potrebno, da posvetimo tem trem panogam gospodarstva največjo pažnjo, predvsem vinoreji, ki nam daje redne dohodke. Iti moramo za tem, da bomo pridelali čimdalje boljše vino in več belega nego rdečega. Belo vino ima prihodnost. Rdeče se dobiva iz južnih krajev. Zares dobro vino bo tudi vsikdar našlo svoje odjemalce. Nato je v poljudnem govoru razkrival največje napake pri reznji trsja (kakor preoblaganje trsja, previsok trs, prepozno odstranjevanje prejšnjeletnih šparonov, neprimerna vzgoja rodnege lesa, bojazen pred ponižanjem ali pomlajevanjem previsokega trsja). Dejal je med drugim, da je reznja trsja tako važno delo, da bi ga moral opraviti gospodar sam, ki vsak trs pozna, ter bi ne smel dopuščati, da to važno delo opravljajo čisto navadni težaki. Zato ni čudno, da taki neveči rezači našenejo trs prekomerno visoko in se na puščanje čepov — pijančke jih je g. predavatelj imenoval — nič ne ozirajo. Trs naj bo 30 do 60 cm visok, pa ne višji. Pozeba lanske zime nam je pokazala, kako je treba trsje pomlajevati, oziroma ponižati, ko je čisto meter visok, star in močen kocen (trs) popolnoma pozebel in trs pognal tik zemlje močne mladike. Iz teh se bo letos dal vzgojiti nizek in rodovit trs, ako ga bomo namreč pravilno obrezali. Glede preoblaganja trsja je omenil: rajši manj nego preveč, 2 reznika in 2 čepa, torej 10 rodnih oči zadostuje za navaden trs. Pri vrstah, ki zahtevajo šparon, se naj nareže šparon le na vrhu trsja na 8 do 10 oči. Vse večje dele, ki morajo proč, in šparone je treba v jeseni že porezati in odstraniti. Ko trs obrežemo, ga moramo temeljito osnažiti stare skorje, mahu in lišaja. Vso to nesnago pa je treba pobrati in zažgati, kajti s tem smo uničili mnogo bub kiseljaka in drugih škodljivcev. Priporočal je tudi trs po reznji namazati z apneno-žvepleno brozgo, ki jo prodaja Jurca v Ptujju.

Tukaj je g. Kafol svoje predavanje prekinil, da je prišel do besede odbornik Vinarske zadruge v Brežicah g. dr. Anton Megušar, ki je v kratkih besedah razložil namen in pomen Vinarske zadruge: izdelovanje enotnega tipa vina za izvoz. Vabil je poslušalce na mnogobrojni pristop; vsaj 100 zadržnikov mora biti, da bo zadruga v stanu začeti s poslovanjem. Delež znaša 500 Din; takoj je treba plačati 100 Din, ostalih 400 Din pa kreditira Ljudska posojilnica v Ljubljani. Pri tem se je razdelilo precej pravil med poslušalce. Njegova

izvajanja je podprl še z nekaterimi umestnimi opazkami g. Ivan Urek, češ, da so v Smederevu na Srbskem ustanovili takšno zadrugo Srbom Francozi in da ta zadruga imenitno uspeva. Svoj pristop je prijavilo nekaj poslušalcev, dočim se je večina držala zdaj še bolj rezervirano: Najbrž jo je oplašil visok delež po 500 Din. Sicer pa potrebuje vsaka dobra stvar časa, da se med narodom uživi in pridobi tal. Tako bo menda tudi tukaj.

Dr. Megušar se je nato odpeljal na Bizeljsko na občni zbor podružnice Vinarske zadruge, gospod Kafol pa je nadaljeval s svojim predavanjem. Polagal je poslušalcem na srce največjo čistočo pri spravljaju in prešanju grozdja ter spravljaju vina v sode, kajti prav letoš je našel mnogo sicer dobrega vina, ki pa ima priokus ali duh po plesnobi. Takšno vino je neozdravljivo in producent ga navadno ne more prodati. Priporočal je globoko jesensko kop, pri kateri se trsje osnaži vrhnih, tako zvanih rosnih koreninic, nadalje polno in pravilno gnojenje, torej s hlevskim gnojem, ki se raztrosi med vrstami, in z umetnimi gnojili. Kot taka pridejo v poštev Thomasova žlindra, kalijeva sol, apneni dušik in nitrofoskal. Z vsemi temi gnojili še lahko sedaj gnojimo vinograde. Le pri polnem in pravilnem gnojenju je uspeh popoln. Rekel je, da je bolje imeti manjši vinograd in tistega dobro obdelovati ter oskrbovati kakor velik in slabo obdelan. Navedel je v okrepitev primer, da je neki posestnik svoj veliki vinograd iz treh oralov skrčil samo na en oral, ki mu sedaj dobro oskrbovan daje večje in boljše dohodke kakor prejšnji veliki vinograd. Ko je še omenil, da je treba vsa prazna mesta v vinogradu zasaditi ali s cepljenkami ali z divjaki, ki pridejo za našo zemljo v poštev, je končal g. predavatelj svoje predavanje. Hvaležni poslušalci so ga z velikim zanimanjem poslušali.

V imenu vseh poslušalcev se je g. predavatelju zahvalil g. Ivan Urek in zaključil uspelo prireditve.

ZANIMIVOSTI

× Čebula je zdravilo proti raku. Poljski zdravnik dr. Lachowski, čigar ime je znano na polju proučevanja raka, je dognal, da je čebula dobro sredstvo proti tej bolezni. Zaničevana čebula po trditvi omenjenega zdravnika ni dobra samo kot sredstvo za preprečevanje raka, marveč je tudi resnično zdravilo proti njemu. V sirovem stanju zaužita čebula ima radioaktivne lastnosti. Po statistiki, za katero je dr. Lachowski nabiral podatke po vsem svetu, je ugotovljeno, da pri narodih, ki redno uživajo sirovo čebulo, raka splahni. Zato je med Srbi, Bolgari in nekaterimi kavkaškimi plemeni rak skoro popolnoma neznan in nastopa šele v onih ljudskih plasteh, ki so opustile uživanje sirove čebule.

× Drevo, ki uživa meso. Raziskovalec dr. Marino de Silva se je vrnil nedavno z znanstvenega potovanja v Braziliji in je napisal zgodbo o čudnem odkritju. Učenjak je ugotovil, da rasé v nekaterih krajih Brazilije drevo, ki se hrani z mesom sesalcev. Mesojedno drevo doseže višino štirinadstropne hiše. Od drevesa se širi smrad, podoben smradu gnillega mesa. Smrad se širi iz drevesnih delov, ki prebavljajo meso. Čudno je, da privabi baš ta smrad opice, ki plezajo po drevesu do vrha med gosto vejevje, odkoder se ne vrnejo več. V mrežo zverženih vej se namreč tako zapleto, da očučé v nji in ne morejo nikamor. Seveda napenjajo vse sile, da bi se rešile, pa jim nič ne pomaga. V treh dneh je opčija žaloigra navadno koučana, ker uboga žival pogine na drevesu. Opčije telo sesajo veje tako dolgo, da ostane od opice samo še okostnjak. Prizor, ki ga je videl dr. Marino de Silva, ko je prišel k prvemu mesojednemu drevesu, je bil strašen. Okrog in okrog debela so ležale lobanje in kosti. Učenjak pravi, da je to drevo prav za prav potrebno v brazilskih pragozdih, da se opice v njih preveč ne razmnože!

× Češplje brez koščic. Znani ameriški sadjar Burbank je odgojil po dolgem prizadevanju češpljo, katere plodovi so imeli sicer semena, manjkala jim

je pa trda skorja. Pravijo, da to ni težavno. Neki nemški sadjar piše ob tej priliki, da je čital nekoč navodilo, kako pripraviti drevo do tega, da ti rodilo češplje brez koščic. Po tem navodilu je treba mlado češpljevo drevo preklati od krone do korenin in vzeti iz obeh polovic stržen, potem se pa oboje polovici položita tesno skupaj, zvezeta z bičevjem in zalepita z voskom, tako da se sprimeta in zrasta skupaj. Tako drevo rodi baje češplje brez koščic. Nemški sadjar se je temu navodilu prvotno smejal, pozneje se je pa prepričal, da zadeva ni brez podlage.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Ne zna šteti.

Jožek ni vedel, koliko je dvakrat tri, pa ga učitelj zapre za pol ure.

Ko je prišel tako pozno domov, ga je še mati karala, in Jožek je ves v solzah pripovedoval svojo nesrečo.

Mati: «Rekel bi bil, da je šest, pa bi bilo dobro.»

Jožek: «Saj sem mu rekel celo deset, a mu še ni bilo zadosti...»

Pri vojaškem pouku.

Narednik (rekrutu): «Kaj bi storil, če bi stal na straži pred skladiščem smodnika in bi se smodnik nenadoma vnel?»

Rekrut: «Javljam, gospod narednik, da bi eksplodiral...»

Dober gospodar.

A: «Zakaj tolčete mojega psa?»

B: «Ukral mi je klobaso!»

A: «Zakaj se ne obrnete name, ki sem njegov gospodar?»

B: «No, dobro, drugič nabijem vas.»

Brihten hlapec.

Posestnik Hlačar je imel hlapca, ki ni bil baš brihten. Nekoč ga je poslal v gostilno z naročilom, da poišče čevljarskega mojstra Dretovca. Kmalu se je hlapec vrnil ves upehan in zasopel.

«Ali si ga našel?» je vprašal gospodar.

«Sem», mu je odgovoril hlapec. «Ampak tisti gospod se ne imenuje Dretovec, temveč se piše Podkvar; pa tudi ni čevljarski, nego je kovaški mojster.»

Vedno več.

Postarna gospodična stoji pred sodnikom.

«Koliko ste stari?» vpraša sodnik.

Gospodična pomišlja.

«Nič ne premišljujte, z vsako sekundo bo več.»

Pri brivcu.

V brivnico pride mož v precej okajenem stanju in zahteva: «Obrijte me!»

Pomočnik ga namaže z milom in začne briti. Gost pa nagne glavo in zaspi. Obzirno ga brivec zbudi, ko ga je po eni strani že obril: «Če boste spali, vas ne morem obriti.»

«Potem me ostrižite!» se odreže pijanček in zopet zaspi.

Legenda.

Stari Blaž, po poklicu berač, je bil zelo pobožen. In tako se mu je nekoč, ko je pobožno molil, prikazal nadangel Gabrijel.

«Ljubi nadangel,» je rekel Blaž, «koliko je za ljubelega Boga sto tisoč let?»

«Ena minuta!» je odgovoril nadangel Gabrijel.

«In koliko je za Boga sto tisoč dinarjev?»

«Ena para!»

«Sveti nadangel Gabrijel, reci vendar ljubelemu Bogu, naj mi pošlje eno paro!»

«Dobro!» pravi Gabrijel, «počakaj eno minuto!»

Razgovor.

A.: «Govoril si o meni, da sem bedak. Ali je res?»

B.: «Res je, a jaz nisem tega govoril.»

Zdravnikov nasvet.

Zdravnik (bolniku): «Kajenja se morate varovati. Dopusčam vam kvečjemu eno cigareto po jedi.»

Čez nekaj dni pokliče bolnikova žena zdravnika k telefonu in vpraša: «Gospod doktor, kaj ste vendar predpisali mojemu možu? Neprestano bi jedel. Včeraj je hotel kar desetkrat jesti.»

Ena beseda.

Vsa rodbina je pri mizi. Tu plane oče v sobo in pravi: «Za las je manjkalo, da mi ni župan podaril svojega avtomobila; šlo je samo za eno besedo!»

Mati položi žlico na mizo in vpraša: «Za eno besedo? Povej no, kako je bilo, da si bil tako neroden.»

«Vprašal sem ga: »Gospod župan, ali mi podarite svoj avtomobil?« Pa mi je odgovoril: »Ne!« Če bi bil rekel: »Da!«, bi bil zdaj avtomobil moj.»

Ob polnoči.

Radovednež se obrne ob polnoči na gospoda, ki je prihajal precej nakajen iz gostilne, in ga vpraša:

«Oprostite, dragi prijatelj, ali je to na nebu solnce ali luna?»

«Ne vem, sem tujec!»

Nato pa vendar pogleda na nebo in vpraša: «Katero od obeh mislite prav za prav?»

V kavarni.

Natakar (zavpije v kuhinjo): «Eno kavo!»

Kuharica: «Crno ali belo?»

Natakar: «Je vseeno; gost je slep.»

Listnica uredništva

O privilegirani agrarni banki smo že nešteto krat pisali. Tudi pogoje smo navedli. Kaj niste brali?

Žužemberk. Malo dolg dopis je. Bomo videli, če bo dopis še lahko šel v tisk zaradi paragrafov! **Belokranjski kotichek.** Je premalo jasno, za kaj gre. Zato tudi ne vemo, če je zadeva toliko vredna, da bi jo objavili.

Sv. Jurij pod Kumom. Premalo zanimivo!

Sv. Štefan pri Šmarju. Bili bi prav veseli, če bi nam večkrat pisali, toda ne tako hudo. Paragrafi so paragrafi in nam ni dosti pomagano, četudi bi Vi prevzeli odgovornost.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Huda zadeva s tisto žalitvijo. Če je bilo res popolnoma tako, tožite! Za list je zaradi paragrafov nemogoče.

Pečarovci. Ali res verjamete, da je mogoče tiskati tako pesem? To je strašna zmešnjava brez jedra in brez humorja.

Sv. Križ nad Mariborom. Paragraf! Pa tudi sicer ni dopis goden za tisk!

Najceneje

se oblečete, ako kupujete narejene moške in deške obleke domačega izdelka pri

JOSIP OLUP, Ljubljana, Stari trg 2

ki ima v zalogi tudi sukno in hlačevino iz svetovnoznanih čeških tovarn ter vsakovrstne pletenine, jumperje, jopice in perilo. 80

L. Mikuš
LJUBLJANA, Mestni trg 15
DEŽNIKI

NA MALO NA VELIKO
Ustanovljeno 1839 52 Telefon 2282

Modroce

vrhne, iz la afrika, močno blago, Din 240, mreže, posteljne odeje, žimo, cvilih kupite najceneje pri Rudolf Sever, Marijin trg 2 v Ljubljani.

Opustite svinčeni minij, ki je strupen, ki je drag!

Uporabljajte brez obotavljanja edino

ANTOXYD

popolnoma jugoslovenskega izvora

ki je neškodljiv — ne seseda
vzdrži proti vsem kislinam —
krije ŠTIRIKRAT več — stane DVAKRAT manj
in je kakor minij
najboljša — najtrajnejša — najuspešnejša — najcenejša
zaščitna barva proti rji.

Rudarska družba Trojana,
Dunajska cesta 1/IV, Ljubljana.

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega
s ti a najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega do najfinejšega mode a. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

deluje se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.

SEMENSKI OVES

češki, prvovrsten, dalje grahorico, čebulček in vsa druga semena nudi

Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5.

Barve, lake, firmež in drugo nudi

najbolje in najceneje

„LUSTRA“ V. LAZNIK, Ljubljana
Gosposvetska c. 12 (poleg restav. Novi Svet)

41

Ako me napade glavobol,

ako me začne mučiti nervoznost in nespanec, tedaj namočim čelo in senca s Fellerjevim prijetno dišečim ELSAFLUIDOM. Ako začutim bolečine v želodcu ali v črevesju tedaj vzamem nekoliko kapljic Elsafluida na sladkorju, in takoj mi odleže. Proti bolečinam revmatizma, gihta, bolečinam v prsni in sluznici, ter kot zaščita proti gripu mi pomaga krepko drgnjenje in pranje z Elsafluidom!

Delajte tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

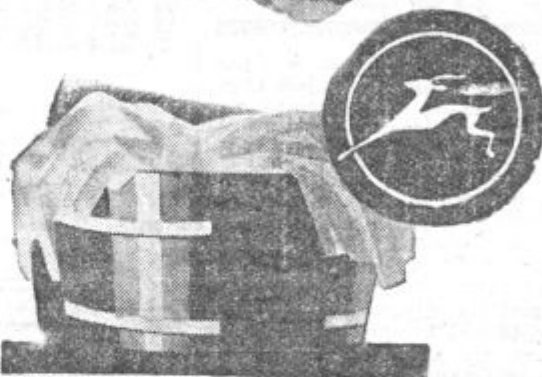
Fellerjev Elsafluid, to že 33 let znano narodno sredstvo in kosmetikum stane v lekarnah in vseh podobnih trgovinah: poiskusna stekleničica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din spec. steklenica 26 Din. Po pošti najmanj za 62 Din pri

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Stubica Donja, Elsatrg šte. 360.

Odlidna glasbila direktno iz tovarne
Zahtevajte brezplačni cenik od največje razpošiljalne tv. glasbil
MEINEL & HEROLD
tovarna glasbil, gramofonov in harmonik
podr. MARIBOR št. B-104.
Violine od 95 Din, Tamburice od 98 Din, Mandoline od 136 Din, Trombe od 505 Din, Gramofoni od 345 Din, Ročno harmonike od 85 Din dalje

V enem dnevu

oprano in posušeno tudi takrat, ko imam največjo žehto in to po zasluzi pravega terpentinovnega mila Gazela

GAZELA MILO

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši-znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročila. Oglasni oddenek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

Čudežni balzam

«Na obeh rokah sem imel brezštevilno bradavic. Hvala Vam in Vaši velikovredni iznajdbi; danes se ne pozna, da bi bil kdaj imel to gnusobo na rokah. Kako naj se Vam zahvalim, da ste me rešili te nadloge» itd. piše g. Janez Oštir, Bušča vas 41, p. Cerklje ob Krki. — Rešite se tudi Vi z Radio-Balزامom: kurjih oces, bradavic, trde kože itd. Lonček 10 Din (predplačilo) ali 18 Din po povzetju pošlje: R. Cotič, Ljubljana VII, Kamniška ulica 10 a. 145

Za Veliko noč in birmo

kupite najceneje razno manufakturno blago za moške, ženske in birmance samo v trgovini ANTON SAVNIK-AŠKOFJA LOKA. 143

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi družba «Ilirija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820. 30

Oblastveno koncesionirana

šoferska šola

Gojko Pipenbacher, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. 134

Želodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkočam želodca, priporoča dr. G. Picčoli, lekarnar v Ljubljani. 93

Službo dobi

Po vseh krajih iščemo moške in ženske, ki imajo svoj poklic in bivališče. Dnevni zaslužek do 250 Din. Prijavite se: «Tehna», Ljubljana, Mestni trg št. 25/I. in priložite znamko za odgovor. 30

Sobarico

za privatne sobe, ki zna šivati in ob nedeljah gostom streči, sprejme Marija Sfiligoj, št. 11j v Slovenskih goricah. 146

Viničar

se išče za takojšen nastop z dobrim plačilom, lepim stanovanjem in njivo pri Alojziju Čebularju, Pečica, p. Kostrivnica-Podplat. 148

Mlekarja

z večletno prakso sprejme s 1. majem t. l. Zveza agrarnih zajednic v Dolnji Lendavi. — Ponudbe z oznako mesečne plače naj se pošljejo takoj. 151

Urarska popravila

izvršuje najceneje in najprečizneje Franc Wöfling, urar, Ljubljana, Gosposvetska cesta 12. 40

Hiša z gostilno

in vrtom ob državni cesti na prometnem kraju se odda takoj v najem. Le ustna pojasnila pri lastnici Kati Matič, Moste pri Zirovnici, Gorenjsko.

Samo 49 Din

St. 125 budilka, 16 cm visoka, dobro kolesje, 3letno jamstvo. — St. 105, ista, 19 cm visoka, **Din 64.20**. — Št. 106, ista z radijskimi kazalci in urnikom, **Din 76**. — St. 120, kovinska žepna ura z dobrim kolesjem, pooljena in regulirana, 3letno jamstvo, **Din 44**. — Št. 121, ista z radijskim urnikom in kazalci, **Din 58**.

Katalog gratis in franko!

H. SUTTNER, Ljubljana 5

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici

Slabi zobje

kvarijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zopr. Obe hibi odstranite z uporabo krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno z uporabo zobčaste Chlorodont-ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih straneh ter odstranjuje ostanke jedi, ki povzročajo gnilobo. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont-ščetka za otroke, za dame (mehe ščetine), za gospe (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvarnice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor 55.

Zahtevate brezplačni

CENIK

14 dni na poskušnjo, ako ne ugaja se vrne denar

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 99.—

3letno jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120.—

3letno jamstvo. 243

A. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju.

Če boste zidali hišo ali hlev

boste potrebovali **žeblice (žičnike)**, katere dobite najhitreje in poceni pri **SIMON PIRCU, Podnart, predal 2.**

Prima gonilna jermena in vse mlinsko-tehnične potrebščine vedno v zalogi pri trdkci **CADEZ & BRCAR, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35**

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živali je brezdvomno

MASTIN

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. **LEKARNA TRNKOCZY** (zrav. rotovža), Ljubljana 66.

Velikonočna prodaja čevljev „STANDARD“

Dinarjev

Otroški v raznih barvah in lak	od 40 do 50
Ženski črni ali rjavi	od 100 do 120
Ženski na špango, komb usnje	od 150 do 170
Ženski razni, moderna oblika	od 160 do 180
Moški polčevlji, črni	od 140 do 160
Moški polčevlji, rjavi in komb.	od 150 do 180
Moški razni, moderna oblika	od 170 do 190

Je že v teku in opozarjamo naše cenjene odjemalce, da ne zamude ugoden nakup na 'novejših lepih pomladanskih čevljev po tovarniški ceni. Oglejte si našo ogromno zalogo, nakup neobvezen

Poleg teh pa še razne druge vrste po NAJNIZJI CENI. Izdelava GOJZERC po švicarskem tipu, tudi po meri. VSE TO VAM je zmožna nuditi SAMO naša

DETAJLNA TRGOVINA s čevlji
tov. Carl Pollak, d. d. v Ljub. jani
na Dunajski cesti št. 23. na dvorišču

Ali se želite iznebiti protina

Revmatizem

bolečin v kosteh in išias brez nevarnosti?

Revma je strašna in zelo razširjena bolezen, ki se ne izogne niti bogatašu niti siromaku in išče žrtev, kakor v palačah, tako tudi v kočah. Prerazlične so oblike v katerih bolezen nastopa, največ boleznin pa je takih, ki se nazivajo z najrazličnejšimi imeni, medtem pa niso nič drugega kot **revmatizem**.

Enkrat bolijo kosti in členki, drugi členki otečejo, pohabljenе roke in noge, irganje, zbadanje v različnih delih telesa, celo oslabljenje vida; vse to so posledice revme in bolečin v kosteh.

Kakor so različne oblike s katerimi se bolezen pojavlja, ravno tako številna so mogoča in nemogoča zdravila, medicina, miksture, mazila itd., ki se trpečemu človeštvu ponujajo. Večina teh sredstev ne more popolnoma ozdraviti, kvečjemu bolečine samo ublažiti. To, kar Vam pa mi priporočamo je popolnoma neškodljiva zdravilna pijača, katera je že

mnogim bolnikom pomagala!

Naša kura je izborna in deluje hitro pri zastarelih kroničnih slučajih.

Da pridobimo čim več pristašev smo sklenili vsakomur, ki nam piše **poslati popolnoma brezplačno**

našo interesantno in poučno razpravo.

Kogar torej mučijo bolečine in kdor se želi teh bolečin hitro, temeljito in brez nevarnosti iznebiti naj še danes piše na:

August Märzke, Berlin - Wilmersdorff,
Bruchsalerstrasse Nr. 5., Abt. 21.

